

Gdy odchodzi osoba samotna »8

W DKP odbędzie się dyktando poświęcone twórczości Żeromskiego »9

Święto zwierząt przypomni, jak żyć w zgodzie z naturą »14

Serce Bujwiedz i Głos Wileńszczyzny »15

Startuje Plebiscyt „Polak Roku 2025”. Zgłoś swojego kandydata, czasu niewiele

Rozpoczęła się 28. edycja Plebiscytu Czytelników „Kuriera Wileńskiego” — „Polak Roku 2025”. Czytelnicy już mogą zgłaszać swoje — uzasadnione — propozycje kandydatów. Z nadesłanych wariantów Kapituła Plebiscytu wybierze finałową dziesiątkę, która zawalczy o zaszczytny tytuł „Polaka Roku 2025”. »2

Stabilność na rynku pracy? „Potrzebni są migranci” »6-7

Walery Jagliński: „Nauczyciele są fundamentem szkoły” »11

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

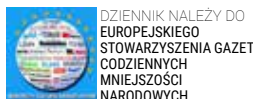
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbierane z opinii redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Startuje Plebiscyt „Polak Roku 2025”. Zgłoś swojego kandydata, czasu niewiele

Rozpoczęła się 28. edycja prestiżowego Plebiscytu Czytelników „Kuriera Wileńskiego” — „Polak Roku 2025”. Czytelnicy mogą zgłosić swoje propozycje kandydatów — ale to jeszcze nie głosowanie.

Propozycje muszą być uzasadnione, z nadesłanych wariantów Kapituła Plebiscytu wybierze finałową dziesiątkę, która zawalczy o zaszczytny tytuł „Polaka Roku 2025”.

Plebiscyt Czytelników „Polak Roku”, organizowany co roku przez redakcję „Kuriera Wileńskiego”, wyróżnia tych, którzy poprzez działalność społeczną, oświatową, kulturalną, religijną lub polityczną aktywnie wspierają polską społeczność na Litwie.

TYTUŁ „POLAK ROKU” JEST WYRÓŻNIENIEM

Plebiscyt Czytelników, którego zwycięzca zdobywa zaszczytny tytuł „Polaka Roku”, nie jest konkursem popularności. O zasługach nominata musi być przekonana Kapituła Plebiscytu, złożona z laureatów poprzednich edycji, oraz Czytelnicy. Niektórzy laureaci byli nominowani w wielu edycjach plebiscytu, a zdobywali tytuł dopiero po latach. Jest to więc wielkie wyróżnienie, a przede wszystkim wyraz wdzięczności za oddanie sprawom Polaków na Litwie.

Redakcja zachęca Czytelników do zgłaszania kandydatów, których działalność miała znaczący wpływ na życie Polaków na Litwie. Szczególnie doceniane będą osoby zaangażowane w sprawy lokalnej społeczności — zarówno w zakresie oświaty, kultury, działalności społecznej, jak i duszpasterskiej czy politycznej.

JAK ZGŁOSIĆ KANDYDATA?

Należy przesłać na podane niżej adresy imię i nazwi-

sko zgłaszanej osoby wraz z krótkim opisem jej działalności oraz uzasadnieniem kandydatury. Na tym etapie konkursu zgłoszenia można wysłać także poprzez pocztę elektroniczną.

Zgłoszenia można nadsyłać listownie na adres: „Kurier Wileński” Birbynių 4A, LT-02121 Wilno, Litwa z dopiskiem: „Polak Roku 2025” lub drogą elektroniczną na adres: **reklama@kurierwileński.lt**

Zgłoszenia można nadsyłać **do 31 października 2025 r.** Kandydatów mogą zgłaszać zarówno osoby fizyczne, jak i instytucje społeczne czy firmy prywatne. Nie obowiązuje limit zgłaszanych osób. To znaczy, że Czytelnik może zgłosić dowolną liczbę osób — jednak każdą propozycję musi krótko uzasadnić i opisać.

Zgodnie z Regulaminem Plebiscytu, osoby, które otrzymały tytuł w latach ubiegłych, nie mogą być ponownie zgłaszane.

DWA ETAPY GŁOSOWANIA

Kapituła Plebiscytu, w skład której wchodzi laureaci poprzednich edycji, dokona wyboru finałowej dziesiątki w tajnym głosowaniu. Spośród wszystkich propozycji wybranych zostanie dziesięciu finalistów. W drugim etapie konkursu to Czytelnicy wraz z kapitułą zdecydują, kto otrzyma tytuł „Polaka Roku 2025”.

Na łamach „Kuriera Wileńskiego” tradycyjnie publikowane będą wywiady z nominowanymi,

by szerzej przybliżyć ich zasługi na rzecz polskiej społeczności na Litwie oraz dać nominatom możliwość przekazania swojego stanowiska.

Plebiscyt „Polak Roku” cieszy się niezmiennie dużym zainteresowaniem. Każdego roku Czytelnicy aktywnie uczestniczą w procesie zgłaszania kandydatów oraz głosowania, laureaci oraz nominaci są cytowani także w mediach zagranicznych.

Wyniki konkursu zostaną ogłoszone na początku 2026 r. „Polak Roku” to żywy zapis historii naszej społeczności. Zachęcamy wszystkich do aktywnego udziału i zgłaszania kandydatów.

Łącznie w ciągu 28-letniej historii konkursu tytuł zdobyli: Gabriel Jan Mincewicz (1998), Jan Sinkiewicz (1999), Zofia Matarewicz (2000), Waldemar Tomaszewski (2001 i 2005), ks. Wacław Wołodkiewicz (2002), ks. Dariusz Stańczyk (2003), Anna Adamowicz (2004), Józef Kwiatkowski (2006), Barbara Kosinskienė (2007), Antoni Jankowski (2008), Leonard Talmont (2009), Zdzisław Palewicz (2010), Jadwiga Sinkiewicz (2011), Edward Trusewicz (2012), Maria Rekšć (2013), s. Michaela Rak (2014), ks. Józef Aszkiełowicz (2015), Józef Rybak (2016), Regina Markiewicz (2017), Edyta Tamošiūnaitė (2018), s. Anna Mroczek i ex aequo Tadeusz Romanowski (2019), ks. Wojciech Górlicki (2020), Krystyna Dzierżyńska (2021), Krystyna Adamowicz (2022), Adam Błaszkiwicz (2023), Marzena Suchocka (2024). ■

Redakcja

Rys. Władysław Mickiewicz

Forum Wileńskie spotkało się z chargé d'affaires RP na Litwie

29 września z inicjatywy Forum Wileńskiego odbyło się spotkanie z chargé d'affaires Polski na Litwie, Grzegorzem Markiem Poznańskim.

Na spotkaniu poruszono przede wszystkim tematy dotyczące polskiej społeczności na Litwie, jak również sytuację polityczną. Omówiono zmiany polityczne, które mogą mieć przełożenie na stan rzeczy w kwestii oświaty czy egzekwowania praw Polaków na Litwie.

Forum Wileńskie podkreśliło problem rusyfikacji Polaków na Litwie nie tylko poprzez kulturę rosyjską, ale też odgórnie, czego dowodem jest większe finansowanie mediów w języku rosyjskim przez Ministerstwo Kultury Litwy, niż mediów polskich.

Wyrażono również niepokój w związku z nasileniem się nastrojów prorosyjskich i antyukraińskich

w społeczeństwie zarówno mniejszości narodowych, jak i litewskim.

Ważnym tematem był także stan szkolnictwa polskiego na Litwie, nauczanie języka litewskiego i działalność polskich organizacji. Członkowie Forum podkreślali, że strategicznym błędem było wrzucenie szkół polskich do kotła ze szkołami rosyjskimi, czego skutki zaczynamy boleśnie odczuwać.

Zaznaczano, że przez wszystkie te lata zarzuty względem polskich szkół co do słabego poziomu nauczania języka litewskiego mogły wynikać z wyliczenia średniej, a rzeczywista statystyka mówi o tym, że szkoły polskie zdawały egzaminy nie gorzej niż średnia statystyczna kraju.

Forum Wileńskie,
30 września 2025 r.

Imieniny

2 października

Aleksandra,
Antoniego, Eleuterii,
Stanimira, Teofila

3 października

Augustyna, Cypriana,
Ermegardy, Ewalda,
Gerarda, Kandyda,
Maksymiana,
Romana, Sirośława,
Sulibora, Teresy

Cytat dnia

„To bardzo fantasmagoryczna propozycja, powiedziałbym, ponieważ na Litwie funkcjonuje sprawnie działający system sądowniczy, który musimy wzmocnić i podjąć wysiłki, aby zwiększyć zaufanie do wymiaru sprawiedliwości na Litwie” — oświadczyła nowa minister sprawiedliwości Rita Tamašunienė, komentując propozycję lidera partii „Švit Niemna” Remigijusa Žemaitisa zlikwidować Sąd Konstytucyjny, ponieważ jego zdaniem jest zbyt upolityczniony.

Liczba dnia 60-100 proc.

— o tyle w ciągu ostatnich pięciu lat wzrosła cena mieszkań oraz innych budynków na Litwie, poinformowało Centrum Rejestrów.

Mer pogratulował medalistom sezonu letniego z rejonu wileńskiego

29 września mer Samorządu Rejonu Wileńskiego, Robert Duchniewicz, spotkał się ze sportowcami rejonu wileńskiego, którzy w sezonie letnim 2025 roku osiągnęli imponujące wyniki i rozślawili imię rejonu.

Sportowcom w tym spotkaniu towarzyszyli ich trenerzy oraz najbliżsi, którzy codziennie ich wspierają.

„Cieszę się, widząc, jak w rejonie rozwijają się różnorodne dyscypliny sportowe. To ogromna zasługa dzieci, rodziców i, oczywiście, naszych trenerów, którzy potrafią dostrzec i wyszkolić najlepsze talenty, czyniąc z nich już dziś gwiazdy światowej klasy. Widzimy przed sobą perspektywne przyszłe pokolenie, a samorząd jest gotów dołożyć wszelkich starań, aby przyczynić się do jego sukcesu” – powiedział mer R. Duchniewicz

Mer podkreślił, że samorząd dąży do poprawy infrastruktury sportowej i zapewnienia dostępności sportu każdemu mieszkańcowi rejonu wileńskiego, już od najmłodszych lat i to nawet w najbardziej odległych miejscowościach wiejskich. Rozmawiano o rozwoju sportu w rejonie wileńskim, akcentując nie tylko obecne osiągnięcia, ale i ambitne wizje na przyszłość. Jednym z najważniejszych aspektów rozwoju jest projekt nowego, dużego i potężnego kompleksu sportowego, który umożliwi naszym sportowcom trenowanie, doskonalenie umiejętności i osiąganie najlepszych wyników na miejscu.

Dziękując za wysokie wyniki i życząc sukcesów w sportowej przyszłości,

Dziękujemy sportowcom rejonu wileńskiego za zwycięstwa, poświęcenie i inspirację dla całej społeczności! Fot. vrsa.lt

ści, mer nagrodił sportowców, którzy osiągnęli imponujące rezultaty, oraz ich trenerów listami gratulacyjnymi i upominkami pamiątkowymi.

Osiągnięcia tego lata i wczesnej jesieni okazały się wyjątkowe dla rejonu wileńskiego. Nagrodzono zawodniczki drużyny siatkówki kobiet Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego, które zostały zwyciężczyniami dwóch turniejów: Światowych Igrzysk Sportowych Litwy (3–6 lipca) oraz Igrzysk Sportowych Starostw Litwy (13 września): Kamilė Vinckevič (trenerka), Aukšė

Vizeraitė, Eglė Radzevičiūtė, Ieva Aškelėnaitė, Dovilė Navarskė, Brigita Mociūtė, Evelina Znosenko, Kamilė Razumaitė, Julija Stankevičiūtė, Inesa Šlempo–Markela.

Wśród uhonorowanych znalazła się Smiltė Plytnykaitė, Mistrzyni Świata Juniorów w pływaniu na 100 m stylem klasycznym. Wyróżniono także Kaję Tworogal, Mistrzynię Europy w mini mistrzostwach w tenisie stołowym w kategorii kadetek U11, wraz z trenerem Mariem Vaitonise.

Karta Mieszkańca Rejonu Wileńskiego „Arti” – bądź bliżej, korzystaj więcej!

Samorząd Rejonu Wileńskiego zaprasza wszystkich mieszkańców do aktywnego korzystania z Karty Mieszkańca Rejonu Wileńskiego. To bezpłatna aplikacja, która ułatwia życie, zapewniając szybki dostęp do kluczowych informacji, usług samorządowych oraz atrakcyjnych zniżek u partnerów programu.

Zdobyc kartę można na dwa wygodne sposoby:

- **Cyfrowo:** pobrać aplikację „Vilniaus rajonas” z Google Play Store lub Apple App Store i zarejestrować się za pośrednictwem Elektronicznej Bramy Rządu.

- **Fizycznie:** odwiedzić Samorząd Rejonu Wileńskiego lub swoją gminę, aby wypełnić wniosek i otrzymać kartę w formie fizycznej.

Lokalni przedsiębiorcy, rolnicy i usługodawcy zapraszani są dołączyć

do programu i zaoferować zniżki posiadaczom karty. Udział jest bezpłatny – to doskonała okazja, aby zwiększyć rozpoznawalność swojej marki i przyciągnąć nowych klientów.

Więcej szczegółów na temat programu Karty Mieszkańca dostępne na stronie www.vrsa.lt.

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

ENERGETYKA Litgrid zwiększy handel z Polską

Spółka Litgrid zamierza zwiększyć przepustowość handlu energią elektryczną z Polską. Stworzy to lepsze warunki dla rozwoju odnawialnych źródeł energii w Litwie, poinformowała spółka zajmująca się przesyłem energii elektrycznej. Przedsiębiorstwo opracowało koncepcję zwiększenia przepustowości sieci energetycznej między Litwą a Polską, której realizacja zwiększy możliwości handlu energią elektryczną. Szef działu zarządzania systemem Litgrid, Donatas Matelionis, twierdzi, że po podłączeniu krajów bałtyckich do sieci kontynentalnej Europy w lutym, połączenie LitPol Link między Litwą a Polską służy przede wszystkim zapewnieniu stabilności i niezawodności systemu. „Obecne środki zapewniające stabilność gwarantują ograniczoną wielkość zdolności handlowych. Dzięki ponad półrocznej, udanej i bezzakłóceńowej współpracy z europejskimi partnerami widzimy możliwości zwiększenia zdolności wykorzystywanych do handlu energią elektryczną” — powiedział Matelionis w komunikacie.

SONDAŻ 36 proc. mieszkańców nie planuje wycofać się z II filaru

Najnowsze badania pokazują, że ponad jedna trzecia mieszkańców Litwy jest zdecydowana nie zmieniać niczego od przyszłego roku i kontynuować gromadzenie środków na emeryturę w funduszach drugiego filaru. Jednocześnie 20 proc. osób nie podjęło jeszcze decyzji w tej sprawie, poinformowało Litewskie Stowarzyszenie Funduszy Inwestycyjnych i Osobistych (LIPFA), które zleciło przeprowadzenie badania. „Ankieta pokazuje, że ponad jedna trzecia (36 proc.) osób jest zdecydowana nie zmieniać niczego — będą nadal gromadzić środki w drugim filarze, tak jak dotych-

czas. Jednak nie mniej ważne jest to, że jedna piąta respondentów (20 proc.) nie podjęła jeszcze decyzji, co oznacza, że wyniki reformy mogą się jeszcze zmienić” — powiedział w komunikacie dyrektor LIPFA Tadas Gudaitis. Według danych ankiety 55 proc. respondentów stwierdziło, że będzie kontynuować gromadzenie środków w drugim filarze, ponieważ środki rosną automatycznie i nie wymaga to żadnego dodatkowego zaangażowania.

PREMIER Cel: podwyższyć emerytury o co najmniej 12 proc.

Premier Inga Ruginienė zapewnia, że będzie dążyć do tego, aby w przyszłym roku emerytury były indeksowane szybciej i wzrosły o co najmniej 12 proc. „Według nowych prognoz, jeśli nie podejmiemy żadnych działań, wzrost emerytur wyniesie 8-9 procent. Musimy mieć co najmniej 12 procent” — powiedziała dziennikarzom premier we wtorek 30 września, po spotkaniu partii koalicyjnych w rządzie. „Obecnie obliczamy, o ile wzrosną emerytury w przyszłym roku — wkrótce podamy też procenty. Dokładam wszelkich starań, aby indeksacja była intensywniejsza już od 2026 r.” — dodała. Według Ruginienė szybsza indeksacja emerytur byłaby finansowana z dodatkowych dochodów Sodry, które w tym roku mogłyby wynieść 800-900 mln euro.

GOSPODARKA PKB Litwy wzrósł do 79 mld euro

W 2024 r. produkt krajowy brutto (PKB) Litwy wzrósł o 3 proc. i osiągnął 79 mld euro

(według cen z tego okresu), jak podała w środę 1 października Państwowa Agencja Statystyczna, publikując skorygowaną wstępną ocenę PKB. Według wcześniej opublikowanych przez statystyków wstępnych danych kwartalnych, PKB kraju wyniósł w ubiegłym roku 78,4 mld euro, a realny wzrost PKB wyniósł 2,8 proc. Największy pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy (w cenach porównywalnych) miało zwiększenie o 13,8 proc. wartości dodanej brutto w sektorze informacji i komunikacji. Wartość dodana brutto dwóch największych sektorów gospodarki — przetwórstwa przemysłowego oraz handlu detalicznego i hurtowego — wzrosła odpowiednio o 2,9 proc i 2,6 proc. O 8,7 proc. wzrosła wartość działalności zawodowej, naukowej i technicznej. W tym samym czasie wartość dodana sektora usług hotelarskich i gastronomicznych spadła o 5,6 proc., a sektora dostaw energii elektrycznej, gazu, pary i klimatyzacji — o 10,5 proc. Były to jedyne sektory, w których wartość dodana spadła w ub. roku.

BUDOWA W Wilnie powstanie nowe przedszkole

Władze miasta Wilna zezwoliły na budowę przedszkola na 208 miejsc w dzielnicy Balsiai, poinformowała firma „Vilniaus vystymo kompanija”. Nowe przedszkole o powierzchni ok. 4 076 m kw zostanie zbudowane przy ulicy Aušrinės. W przedszkolu będzie działało łącznie 14 grup, do których będzie uczęszczało 280 dzieci. W placówce zostanie zainstalowany też basen. Na terytorium przedszkola ma też zostać zachowany las. Planuje się, że przedszkole zostanie zbudowane w 2028 r.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wt.; Fot. Kancelaria Sejmu RL; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Stabilność na rynku pracy? Prof. Grużewski: „Nie mamy innej możliwości niż migranci”

MFW rekomenduje Litwie, w celu zapewnienia stabilności na rynku pracy, rocznie przyjmować 20 tys. migrantów.

Antoni Radczenko

Prof. Bogusław Grużewski sądzi, że liczba powinna być większa, ale równolegle ma być realizowana bardziej efektywna polityka zagraniczna.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) w swych rekomendacjach dla Litwy napisał, że nasz kraj powinien nadal wspierać aktywną politykę migracyjną, przyciągając brakujących specjalistów z zagranicy, w tym także pracowników o niższych kwalifikacjach z krajów trzecich.

— W najbliższej perspektywie, czyli mówimy o 10, 15 czy nawet 25 lat, praktycznie nie mamy innego mechanizmu do zapewnienia stabilności litewskiego rynku pracy, niż efektywna polityka migracyjna — oświadcza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prof. Bogusław Grużewski, ekonomista i dyrektor Instytutu Pracy i Badań Społecznych.

Litwa bez większych problemów będzie mogła przyjąć 25-30 tys. migrantów rocznie — mówi Bogusław Grużewski. Fot. Marius Morkevičius, ELTA

REKOMENDACJE MFW

MFW uważa, że do utrzymania obecnego poziomu siły roboczej — czyli około 1,8 mln osób zdolnych do pracy — na litewski rynek pracy co roku powinno napływać około 20 tys. osób, czyli 0,7 proc. całej populacji kraju. Jeśli rynek pracy rozwijałby się wolniej, to liczba osób w wieku produkcyjnym spadnie do około 1,6–1,75 mln w 2034 r. „Polityka migracyjna powinna być nadal ukierunkowana na integrację migrantów, maksymalne wspieranie produktywności oraz umożliwienie migracji pracowników o niższych kwalifikacjach z państw spoza Unii Europejskiej, aby rozwiązać problem luki kompetencyjnej w określonych zawodach” — czytamy w dokumencie.

Zdaniem MFW Litwa powinna przyciągać zagranicznych specjalistów do sektorów, w których niedobór pracowników jest największy. W ocenie MFW na litewskim rynku pracy widoczna jest nierównowaga

między podażą a popytem na pracowników. „Znaczna rozbieżność pomiędzy umiejętnościami lokalnej siły roboczej a wymaganiami wolnych miejsc pracy stanowi poważne zagrożenie dla potencjalnego wzrostu gospodarczego. Częściowo można by mu zapobiec dzięki odpowiednio dużym przepływom migracyjnym” — podkreślono w rekomendacjach.

20 TYSIĘCY TO ZA MAŁO

W przypadku proponowanej przez MFW liczby migrantów, nasz rozmówca, ma pewne zastrzeżenia.

— Moim zdaniem liczba 20 tys. jest zbyt niska i raczej nie zapewni stabilności dla odpowiedniego poziomu siły roboczej. Po pierwsze, zwróćmy uwagę na różnicę pomiędzy urodzinami a zgonami. Każdego roku na Litwie umiera o 12 tys. osób więcej niż się rodzi. Być może nie jest to duży cios w siłę roboczą, tym niemniej musimy się liczyć z tym, że rynek roboczy się kurczy. Po drugie,

zwróćmy uwagę na emigrację. od 5-6 lat mamy dodatnie saldo migracji, czyli więcej osób na Litwę przyjeżdża, niż wyjeżdża. Tym niemniej regularnie tracimy od 3 do 4 tys. osób. Po trzecie, to zmiany w strukturze wiekowej społeczeństwa. Z racji tzw. mismatch, czyli niedopasowania popytu i podaży zasobów pracy. Jest to zjawisko mające miejsce wtedy, gdy rynek pracy opuszcza więcej osób niż pojawia się na nim ludzi młodych. Teraz różnica nie jest duża. Jest na poziomie 2-3 tys. osób. Trzeba jednak pamiętać, że każdego roku ta liczba będzie się zwiększała. W pewnym momencie do 10 tys. i więcej. Możemy założyć, że średnio z tej przyczyny rynek pracy straci ok. 6 tys. osób. Sumując wszystkie wymienione aspekty widzimy, że każdego roku tracimy coś w granicach 15 tys. osób zdolnych do pracy. Dlatego 20 tys. migrantów, to jest minimalna liczba, która może zapewnić stabilność poziomu siły roboczej — zaznacza Grużewski.

6.>>

Profesor dodaje, że jego zdaniem roczna liczba migrantów powinna wynosić 25 tys. osób i więcej.

— Trzeba uwzględnić różne czyniki. Nie zawsze migrant od razu podejmuje pracę. Nie zawsze też stale pracuje — mówi.

PROGRAM RZĄDOWY

Czy Litwa jest gotowa na przyjęcie takiej liczby migrantów? Zdaniem rozmówcy jak najbardziej. Dowodem jest przykład z wiosny 2022 r., kiedy nasz kraj przyjął jednocześnie ponad 50 tys. uchodźców z Ukrainy. Litwa nie tylko przyjęła, ale również ich zintegrowała z naszym społeczeństwem. Pod tym względem Litwa się spisała lepiej niż niektóre państwa europejskie.

— Dlatego jestem przekonany, że Litwa bez większych problemów będzie mogła przyjąć 25-30 tys. migrantów. Tym niemniej w ciągu najbliższych 3-5 lat musimy włożyć sporo pracy, aby nasza polityka migracyjna była bardziej efektywna. Dzisiaj podstawowy ciężar spoczywa na pracodawcach. Oni potrzebują siły roboczej, dlatego szukają jej poza granicami kraju. Moim zdaniem to jest niesprawiedliwe, ponieważ rola państwa powinna być większa i bardziej widoczna. Sądzę, że jest wielkim mankamentem nasze-

go państwa, że na przykład MSZ nie uczestniczy w zapewnieniu stabilności na krajowym rynku pracy. Zauważmy, że tysiące obywateli Litwy mieszka i pracuje poza krajem. Oni są nam potrzebni. Musimy być zainteresowani, aby wśród migrantów było jak najwięcej naszych reemigrantów. Zwłaszcza teraz, kiedy sytuacja na rynku pracy się polepszyła, warunki pracy się polepszyły i wzrosły wynagrodzenia. Stabilność na rynku pracy jest niezbędna nie tylko dla naszej gospodarki, ale również dla naszego bezpieczeństwa — podkreśla Bogusław Grużewski, którego zdaniem państwo litewskie powinno poświęcić więcej uwagi integracji migrantów ze społeczeństwem.

W programie nowego rządu znalazło się zapewnienie, że Litwa będzie dążyła do „racjonalnej i dobrze kontrolowanej” polityki migracyjnej. Rząd ma opracować długoterminowe strategie zatrudniania pracowników z państw trzecich, ze szczególnym uwzględnieniem wysoko wykwalifikowanych specjalistów z deficytowych zawodów, a także działania mające na celu zwiększenie powrotów emigrantów do kraju. ■

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

W ocenie MFW na litewskim rynku pracy widoczna jest nierównowaga między podażą a popytem na pracowników Fot. Marian Paluszkiewicz

Ceny mieszkań na Litwie wzrosły dwukrotnie

Nowe dane Centrum Rejestrów (RC) pokazują znaczący wzrost wartości nieruchomości. Największe zmiany odnotowano w Połędzie, Kownie i Birsztanach. W ciągu ostatnich 5 lat wartość mieszkań na Litwie wzrosła średnio dwukrotnie, a innych budynków — od 60 do 100 proc. — poinformowało RC, które przeprowadziło coroczną masową wycenę nieruchomości w całym kraju. Największy wzrost wartości odnotowano w Połędzie, Kownie i Birsztanach — ok. 120 proc. Z kolei najniższy wzrost — w granicach 40-50 proc. — zaobserwowano w rejonach kalwaryjskim, kielmskim, jurborskim, pokrojskim, janiskim, szkudzkim (Skuodo r.) i pojeżskim (Pagėgių r.).

„Z tego, co udało mi się zapoznać, są one (dane) podobne do tych, których się spodziewaliśmy. Wszystko przebiega zgodnie z planem” — powiedział Kristupas Vaitiekūnas, minister finansów.

Od 1 stycznia 2026 r. zaczną obowiązywać nowe wartości podatkowe nieruchomości, które mieszkańcy już teraz mogą sprawdzić na stronie RC. „Wzrost wartości (...) był spowodowany rosnącym popytem, rosnącymi dochodami mieszkańców, korzystnymi warunkami kredytowymi, inflacją, wzrostem kosztów budowy i innymi czynnikami” — powiedział Kazys Maksvytis, dyrektor ds. zarządzania rejestrami RC.

W ciągu pięciu lat o 104 proc. wzrosła wartość budynków rekreacyjnych i sportowych, o 90 proc. — garaży, o 87 proc. — budynków administracyjnych i leczniczych, o 79 proc. — kulturalnych i naukowych, o 70 proc. — komercyjnych i usług specjalnych, a o 62 proc. — ogrodniczych. RC oszacowało 6,3 mln obiektów, których łączna średnia wartość wynosi 196 mld euro. Wartość samych budynków to 147 mld euro — o 90 proc. więcej niż w 2021 r.

Zgodnie z nowelizacją ustawy przyjętą przez Sejm, odtąd wartości podatkowe będą aktualizowane co trzy lata.

Opr. J.B. na podst. BNS

Gdy odchodzi osoba samotna. Pochówek zbiorowy po śmierci

Aneta Sokołowska

30 września na cmentarzu w Korweliszkach pochowano 17 samotnych osób zmarłych w Wilnie. Koszty takich pogrzebów pokrywa państwo.

— W tym kwartale pochowaliśmy 17 osób, 13 mężczyzn i cztery kobiety. Wśród tych 17 osób był jeden Japończyk. To 75-letni mężczyzna, który przyjechał na Litwę wiele lat temu i tu mieszkał. Śmierć nastąpiła w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Rodzina zmarłego zdecydowała, że zostanie on pochowany na Litwie, ponieważ transport szczątków do Japonii okazał się zbyt kosztowny. W tej sprawie skontaktowaliśmy się z ambasadą Japonii, która po rozmowach z krewnymi potwierdziła, że pochówek odbędzie się na Litwie we wspólnej mogile. Tego lata pochowaliśmy również dwie osoby niezidentyfikowane. Łącznie co kwartał grzebanych jest około 20 takich osób — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vilma Budėnienė kierowniczka ds. komunikacji spółki Laidojimo paslaugų centras (Centrum Usług Pogrzebowych).

RÓŻNY POCHÓWEK OSÓB SAMOTNYCH I NIEZIDENTYFIKOWANYCH

Osoby niezidentyfikowane chowane są w trumnach, aby w przypadku odnalezienia rodziny możliwe było pobranie materiału do badań DNA. Na miejscu pochówku powstaje tradycyjny grób. Ustawia się tam krzyż z tabliczką, na której widnieje napis „Nieznany mężczyzna” lub „Nieznana kobieta”. Oprócz tego podawany jest przybliżony wiek zmarłego, data pochówku, a także numer aktu zgonu.

— Natomiast osoby samotne poddawane są kremacji, a ich szczątki składane są do urn. Urny ze skremowanymi szczątkami składane są co kwartał we wspólnym grobie wykonanym z betonu i przykrytym granitową tablicą pamiątkową, na której umieszczone są imiona, nazwiska oraz rok śmierci. Jeśli w tym czasie zgłosi się rodzina zmarłego, istnieje

możliwość ponownego pochówku w grobie rodzinnym. W takiej sytuacji, po uzyskaniu zgody samorządu, rodzina może odebrać szczątki i dokonać ponownego pochówku. W bieżącym roku zgłosiła się rodzina, która zdecydowała się na ponowny pochówek swojego bliskiego, wcześniej złożonego we wspólnym grobie. Zgoda samorządu umożliwiła ekshumację i przeniesienie szczątków do grobu rodzinnego. W zeszłym roku mieliśmy m.in. przypadek młodej rodziny, która zdecydowała się przenieść szczątki swojego noworodka do grobu rodzinnego — podkreśliła Vilma Budėnienė.

WSPÓLNY GRÓB NIE TYLKO DLA OSÓB SAMOTNYCH

We wspólnym grobie spoczywają nie tylko osoby samotne, które nie miały krewnych, lecz także osoby, których rodzina odmówiła organizacji pochówku. Powody odmowy mogą być różne — na przykład brak więzi emocjonalnych z rodzicem, który nie utrzymywał kontaktu ani nie uczestniczył w wychowaniu, bądź brak środków finansowych na pokrycie kosztów pogrzebu.

Osoby samotne i niezidentyfikowane odprowadzane są w ostatnią

drogę na koszt państwa i pod opieką zakładu pogrzebowego. Pogrzeby te odbywają się cyklicznie, cztery razy w roku — zazwyczaj w ostatnich dniach marca, czerwca, września i grudnia. Kolejny pochówek w 2025 r. zaplanowany jest na koniec grudnia.

WRZEŚNIOWY POGRZEB

W pogrzebie we wrześniu udział wzięli: proboszcz parafii Zameczek (Pilaitė), ks. Ričardas Doveika, administracja cmentarza w Korweliszkach, członkowie wspólnoty joanickiej, siostry św. Matki Teresy, pracownicy zakładu pogrzebowego oraz inne osoby. W okresie od stycznia do września 2025 r. zakład pogrzebowy pochował łącznie 48 osób samotnych lub niezidentyfikowanych, w tym dwie osoby niezidentyfikowane oraz ludzkie zarodki i płody do 22. tygodnia ciąży.

Dla porównania, w analogicznym okresie roku 2024 (styczeń-wrzesień) pochowano 55 osób. Wśród nich nie było ani osób niezidentyfikowanych, ani ludzkich zarodków i płodów do 22. tygodnia ciąży. W całym 2024 r. pochowano 72 osoby samotne. ■

Łącznie co kwartał grzebanych jest około 20 samotnych osób
Fot. Centrum Usług Pogrzebowych

W DKP w Wilnie odbędzie się dyktando poświęcone twórczości Stefana Żeromskiego

Z okazji 100. rocznicy śmierci Stefana Żeromskiego Dom Kultury Polskiej w Wilnie zaprasza wszystkich miłośników języka polskiego do udziału w konkursie ortograficznym. Dyktando odbędzie się już 14 października o godz. 18.30 w DKP w Wilnie.

Aneta Sokołowska

— Dyktando, którego autorkami są dr Diana Kardis-Gawińczuk i dr Beata Bednarek z Łodzi, zostanie najpierw odczytane, a następnie podyktowane uczestnikom. Wydarzenie organizowane jest od 2018 r., choć nie odbywa się co roku. Celem dyktanda jest promocja języka polskiego, popularyzacja literatury oraz zwiększenie zainteresowania poprawną polszczyzną. Uczestnicy podczas pisania dyktanda mogą wprowadzać poprawki, jednak w sposób umożliwiający jasne wskazanie ostatecznej wersji — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Seweryna Kardis, koordynatorka projektów Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

OKAZJA, BY SPRAWDZIĆ ZNAJOMOŚĆ ORTOGRAFII

Tekst dyktanda przygotowywany jest w oparciu o biografię i dorobek pisarza, któremu poświęcone jest wydarzenie. Zazwyczaj zawiera zarówno fakty z życia autora, jak i cytaty z jego dzieł, dzięki czemu uczestnicy mają okazję nie tylko sprawdzić swoją znajomość ortografii i interpunkcji, ale także bliżej poznać twórczość i życie literackie pisarza.

Dyktando może zawierać pewne konstrukcje i słowa, które sprawiają trudność, co stanowi dodatkowe wyzwanie dla uczestników. Są to jednak celowo dobrane fragmenty, które rozwijają umiejętność poprawnego pisania, precyzyjnego stosowania zasad języka polskiego oraz uważnego czytania ze zrozumieniem.

WARTOŚĆ WYJĄTKOWA DZIĘKI POŁĄCZENIU EDUKACJI I KULTURY

Udział w dyktandzie pozwala uczestnikom nie tylko doskonalić warsztat językowy, ale także w pełniejszy sposób obcować z literatu-

Celem dyktanda jest promocja języka polskiego, popularyzacja literatury oraz zwiększenie zainteresowania poprawną polszczyzną **Fot. organizatorzy**

Warunkiem uczestnictwa w dyktandzie 2025 jest zarejestrowanie się do 8 października 2025 r. W konkursie nie mogą uczestniczyć laureaci poprzednich dyktand 2021–2023.

W ramach dyktanda uczestnicy mogą poznać kontekst historyczny i kulturowy oraz czerpać satysfakcję z umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim. Takie połączenie edukacji i kultury czyni dyktando wydarzeniem wartościowym zarówno dla uczniów, studentów, jak i dorosłych miłośników polszczyzny.

— Tegoroczna edycja poświęcona jest setnej rocznicy śmierci Stefana Żeromskiego — jednego z najwybitniejszych polskich pisarzy. To okazja do przypomnienia jego twórczości, ale też do spotkania i integracji, kiedy to polszczyzna staje się fundamentem budowania więzi i celebrowania dziedzictwa narodowego. Dyktando pełni ważną rolę edukacyjną — przygotowania wymagają przypomnienia

sobie zasad ortografii i interpunkcji. Jednocześnie wydarzenie cieszy się dużym zainteresowaniem — co roku bierze w nim udział kilkadziesiąt osób — podkreśla Seweryna Kardis.

REJESTRACJA DO 8 PAŹDZIERNIKA

Warunkiem uczestnictwa w dyktandzie 2025 jest zarejestrowanie się do 8 października 2025 r. W konkursie nie mogą uczestniczyć laureaci poprzednich dyktand 2021–2023.

Nagrody stanowią dodatkową zachętę do udziału. W tym roku zwycięzcy otrzymają: I miejsce — tablet Samsung Galaxy oraz głośnik mobilny JBL; II miejsce — czytnik Amazon Kindle; III miejsce — bezprzewodowe słuchawki JBL.

Każdy uczestnik otrzyma także bilet do kina.

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu.

Nowa twarz amerykańskiego „pokoju poprzez siłę”. USA szykują armię

Na świecie poruszenie wywołało wystąpienie szefa Departamentu Wojny Stanów Zjednoczonych, Pete'a Hegsetha. „Mówię to naszym wrogom” — zakończył. Rosja zareagowała łagodniej niż na inne, mniej agresywne kroki USA.

POWRÓT DO „ETOSU WOJOWNIKA”

Wystąpienie nowego szefa Pentagonu i Departamentu Wojny USA (taką nazwę nosi ten departament od 5 września, wcześniej Departament Obrony) Pete'a Hegsetha, które miało wyznaczyć kierunek reform w amerykańskich siłach zbrojnych.

We wtorek 30 września Hegseth przemawiał do setek generałów w bazie Marines w Quantico. „Zbyt długo promowaliśmy dowódców ze względu na rasę, parytet płci, uważaliśmy, że sprzęt wojskowy i niewojskowy są tym samym” — mówił.

Jak dodał, jego zdaniem „Departament Wojny musi wrócić do swojej jedynej misji: prowadzenia wojny, przygotowywania się do niej i przygotowywania się do zwycięstwa”.

Nowy kierunek zakłada m.in. zaostrożenie wymagań fizycznych dla żołnierzy oraz wprowadzenie nowego testu sprawnościowego, który będzie neutralny płciowo, ale różnicowany pod względem wieku. Wystąpienie Hegsetha miało ostry ton.

„Mówię to naszym wrogom. Pokój przez siłę. Dzięki temu etosowi wojowników przywracamy to. Jak powiedział słusznie prezydent Donald Trump, mamy najpotężniejszą, najsilniejszą i najlepszą armię na planecie. Nikt nie jest w stanie nas tknąć, jesteśmy bezkonkurencyjni” — zaznaczał szef Departamentu Wojny.

„Naszym priorytetem jest bycie silnym, abyśmy mogli po pierwsze zapobiegać wojnie” — stwierdził sekretarz.

NIE WSZYSCY SĄ ZADOWOLENI

W rozmowach z „The Atlantic” część wojskowych nie kryła rozczarowania jego podejściem.

■ Rys. Władysław Mickiewicz

„Tego typu rzeczy oczekiwała-bym od kapitana lub majora” — powiedziała anonimowo jedna z oficerów, wskazując, że od sekretarza oczekiwała deklaracji dotyczących strategii i gotowości operacyjnej, a nie ataku na inkluzywność.

„Jeśli nie potrafisz odróżnić kobiety od mężczyzny, to nie potrafisz odróżnić 20-letniego szeregowca od 50-letniego generała” — skomentowała inna z oficerów, odnosząc się do zapowiedzi neutralnych testów sprawnościowych. Według niej, nowa polityka może zignorować realne różnice, jakie wynikają z wieku i biologii.

Niektórzy oficerowie oceniają, że twarde stanowisko Hegsetha może znaleźć oddźwięk wśród części żołnierzy i opinii publicznej, ale jednocześnie niesie ryzyko osłabienia zaufania do instytucji wojskowej.

TRUMP ZMĘCZYŁ SIĘ ROSJĄ?

Kreml zareagował na fragmenty przemówienia, w których Hegseth mówił, że „USA muszą przygotować się do wojny, aby zapewnić pokój”.

Rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow stwierdził w środę, że „my (Rosja) również wolimy wzmac-

niać nasze siły zbrojne na wszelkie możliwe sposoby, pozostając jednocześnie pełnymi zwolennikami pokoju”. Jest to znacznie spokojniejsza reakcja niż na przykład zapowiedzi cel, na które niektórzy politycy rosyjscy potrafili grozić „kartą nuklearną”.

Wcześniej, w sierpniu, po groźbach użycia broni nuklearnej przez Rosję, ogłoszonych przez Dmitrija Miedwediewa, Donald Trump zareagował ostro.

„Wydałem rozkaz rozmieszczenia dwóch atomowych okrętów podwodnych w odpowiednich regionach, na wypadek, gdyby te nierozsądne i podburzające wypowiedzi miały poważniejsze konsekwencje” — mówił w sierpniu prezydent Stanów Zjednoczonych.

Teraz Trump wrócił do tego wątku przy okazji spotkania 31 września z generałami. „Oni coś wspomnieli o broni nuklearnej, bardzo głupia osoba o tym wspomniała, więc wtedy wysłałem jeden lub dwa okręty podwodne w pobliże Rosji z ostrożnością” — stwierdził prezydent USA, który skrytykował brak postępów Rosji na Ukrainie. ■

Opr. A.K. na podst. PAP, mat.pras., KW

Walery Jagliński: Nauczyciele są fundamentem każdej szkoły. Niestety, jest ich coraz mniej

Aneta Sokołowska

Dyrektor Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie, Walery Jagliński mówi, że nauczyciele są fundamentem każdej szkoły. Zawód pedagoga jest jednak niezwykle wymagający, a z każdym rokiem nauczycieli jest coraz mniej.

WYMAGANIA WOBEC PEDAGOGÓW STAŁE ROSNĄ

— Nauczyciele są fundamentem każdej szkoły. Tak, jak nie ma szkoły bez uczniów, tak samo nie może jej być bez nauczycieli. To oni stanowią niezbędne ogniwo w procesie kształcenia i wychowania, którego nie zastąpi żadna technologia ani sztuczna inteligencja. Niestety, z każdym rokiem nauczycieli jest coraz mniej, a ich praca staje się coraz trudniejsza. Wymagania wobec pedagogów stale rosną — nie tylko w zakresie metod nauczania, lecz także wiedzy ogólnej, umiejętności korzystania z nowoczesnych narzędzi czy reagowania na zmieniające się potrzeby młodych ludzi. Nauczyciel powinien być zawsze „na bieżąco”, co w dzisiejszym, szybko zmieniającym się świecie, jest ogromnym wyzwaniem — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dyrektor Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie.

„SPOŁECZEŃSTWO NIE MOŻE ISTNIEĆ BEZ NAUCZYCIELI”

W nadesłanym naszymu dziennikowi oświadczeniu z Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu napisano: „Zawód nauczyciela nie może być pozbawiony prestiżu. Żadne społeczeństwo nie może istnieć bez nauczycieli. Tylko nauczyciele mogą zapewnić rozwijającemu się człowiekowi niezawodny i trwały posąg wiedzy, wartości i przyszłych wyborów. Nauczyciel

5 października będzie obchodzony Międzynarodowy Dzień Nauczyciela, ustanowiony przez UNESCO w 1994 r.

Nauczyciel powinien być zawsze „na bieżąco”, co w dzisiejszym, szybko zmieniającym się świecie, jest ogromnym wyzwaniem **Fot. Marian Paluszkievicz**

jest jedną z najważniejszych osób w życiu każdego człowieka.

Chociaż dziś istnieją obawy, że nauczyciela może zastąpić sztuczna inteligencja, to tak się nie stanie. My, ludzie, potrzebujemy więzi, żywego kontaktu. Wpływ profesjonalnego, dobrego nauczyciela, jego lekcji i pozytywnego osobistego przykładu trwa nawet po zamknięciu drzwi klasy, kiedy dorośniemy i wybierzemy kierunek naszego życia. Nie ma wątpliwości, że ten trudny, ale wyjątkowy zawód pozostanie równie ważny i znaczący w przyszłości”.

— Rola nauczyciela wykracza daleko poza przekazywanie wiedzy. To właśnie oni przygotowują młodych ludzi do życia w świecie, który często jeszcze nie istnieje — do zawodów, które dopiero powstaną, i do wyzwań, których nie sposób przewidzieć. W przeszłości zmiany następowały wolniej, dziś dokonują się w mgnieniu oka. Dlatego misja nauczyciela jest tak odpowiedzialna i tak niezwykle wymagająca. Zawód ten zasługuje na jeszcze większe docenienie i szacunek. To właśnie nauczyciele kształ-

tują kolejne pokolenia, wspierając je w nauce, rozwoju i poszukiwaniu własnej drogi. Ich praca, choć trudna, ma ogromne znaczenie dla przyszłości całego społeczeństwa — podkreśla Walery Jagliński.

SZKOŁY SIĘ KURCZĄ, LICZBA UCZNIÓW ROŚNIE

W roku szkolnym 2020/2021 na Litwie działało 977 szkół ogólnokształcących, do których uczęszczało 327 tysięcy uczniów. Cztery lata później, w roku szkolnym 2024/2025, liczba placówek spadła do 885, natomiast liczba uczniów wzrosła do 349,5 tys. Oznacza to, że w ciągu pięciu lat liczba szkół zmniejszyła się o niemal jedną dziesiątą, a ogólna liczba uczniów zwiększyła się o ok. 22 tys.

Tendencja ta wskazuje, że mniejsze placówki edukacyjne są stopniowo zamykane lub łączone, a większe szkoły przyjmują coraz większą liczbę uczniów.

W roku szkolnym 2025/2026 liczba uczniów klas dwunastych wynosi ok. 23 tys., a liczba pierwszoklasistów — ok. 28 tys. ■

Sytuacja na rynku pracy się pogarsza. Ekonomista na razie nie widzi tragedii

Poziom bezrobocia rośnie, a zatrudnienia maleje, tym niemniej ekonomista Aleksandras Izgorodinas tragedii nie dostrzega. Jego zdaniem obecna sytuacja jest skutkiem nowych cel nałożonych przez Stany Zjednoczone.

Antoni Radczenko

Na dzień 1 września 2025 r. w kraju zarejestrowanych było 160,3 tys. bezrobotnych — o 3,8 tys. (czyli 2,5 proc.) więcej niż miesiąc wcześniej — poinformowała Służba Zatrudnienia. Poziom bezrobocia w kraju wynosił 8,8 proc. w stosunku do ogółu społeczeństwa.

ZWOLNIENIA I BANKRUCTWA

Równolegle w przestrzeni medialnej pojawiły się informacje o zwolnieniach pracowników oraz bankructwach. Przykładowo producent konstrukcji metalowych z Poniewieża spółka Norac zwalnia ponad 16 proc. swych pracowników. Spółka Orlen service Lietuva zapowiedziała, że zwolni 10 proc. pracowników. „Decyzja została podjęta w związku z zakończeniem działalności spółki w zakresie usług sprzątania” — wyjaśniła firma dla agencji BNS.

Natomiast spółka budownicza Kvėdarsta, która na rynku działa od ponad 30 lat, ogłosiła bankructwo. Co pociągnie zwolnienie wszystkich 60 pracowników.

MOŻLIWE PRZYCZYNY

— Sytuacja na rynku się pogarsza. Poziom bezrobocia wzrósł, a poziom zatrudnienia skurczył się. Generalnie sytuacja na rynku już nie jest w takim gorącym stadium, kiedy faktycznie brakowało pracowników. Mamy do czynienia z bardziej stonowanym okresem. Moim zdaniem jest to związane z kilkoma sprawami. Po pierwsze, ostatnio widzimy, że zaczęły szwankować sektory zorientowane na eksport. Produkcja ostatnio spadła na poziom z początku roku. Po drugie, sądzę, że wpływ

miały wprowadzone przez USA cła. Przedsiębiorcy nie spieszą się tworzyć nowych miejsc pracy, ponieważ chcą najpierw zorientować się, jak będzie dalej rozwijała się sytuacja. Po trzecie, cykl rozwoju gospodarczego stał się bardziej powściągliwy i naturalny. Sądzę, że to będzie miało wpływ na wzrost wynagrodzeń, który w tym roku jest na poziomie 7 proc., w następnym ma wynosić 7,5. Tym niemniej wzrost wynagrodzeń jest skutkiem reformy emerytalnej. Gdyby nie reforma, to w następnym roku wzrost byłby o wiele mniejszy — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Aleksandras Izgorodinas, ekonomista banku Citadele.

STATYSTYKA ZATRUDNIENIA

Poziom bezrobocia w ciągu miesiąca wzrósł o 0,2 pkt proc. do poziomu 8,8 proc. Jednak, kiedy

porównamy go z sytuacją przed rokiem, to pozostał na tym samym poziomie. Wskaźniki zarejestrowanego bezrobocia w sierpniu wzrosły w 50 samorządach, spadły w czterech, a w sześciu pozostały bez zmian. W sierpniu 3,7 tys. pracodawców zgłosiło 14,7 tys. wolnych miejsc pracy. W porównaniu z lipcem liczba pracodawców poszukujących pracowników zmniejszyła się o 0,3 tys. (7,3 proc.), a liczba nowych ofert pracy — o 1,2 tys. (7,4 proc.).

Służba Zatrudnienia podała, że opierając się na operatywnych danych Sodry na dzień 1 września liczba osób ubezpieczonych, czyli pracujących, wyniosła 1,44 mln. To mniej o 15,2 tys. lub 1,04 proc. niż miesiąc wcześniej. Liczba ubezpieczonych zmniejszyła się we wszystkich sektorach, z wyjątkiem rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa.

13.>>

Ostatnio widzimy, że zaczęły szwankować sektory zorientowane na eksport — mówi Aleksandras Izgorodinas Fot. ELTA

Poziom bezrobocia w kraju wynosił 8,8 proc. od ogółu społeczeństwa — poinformowała Służba Zatrudnienia Fot. Marius Morkevičius, ELTA

12.>>

WYJĄTKOWOŚĆ STOLICY

W przypadku okręgu wileńskiego odsetek bezrobotnych wynosił 8,9 proc. Najniższy wskaźnik bezrobocia był odnotowany w samorządzie elektreńskim (7 proc.), a najwyższy w sołecznickim (9,3 proc.). W samym Wilnie bezrobocie było na poziomie 9 proc. Podobnie, jak w rejonie wileńskim. Nieco gorsza sytuacja jest w okręgu kowieńskim, gdzie bezrobocie wynosi 9,4 proc., natomiast w samym Kownie — 10,1 proc. Najniższe bezrobocie odnotowano w rejonie kłajpedzkim — 7,8 proc. W samej Kłajpedzie poziom bezrobocia wynosi 8,5 proc. Natomiast najniższy wskaźnik, w okręgu, odnotowano w Neryndze 1,8 proc.

— Stolica jest takim miejscem, gdzie jest więcej pokusy i możliwości nie tylko do pracy, ale też do bycia bezrobotnym. Widzimy, że dosyć szczerze są rozdawane zasiłki socjalne. Dlatego pojawia się grupa osób, które w ogóle nie są zmotywowane do zatrudniania się. Drugi czynnik to stagnacja w centrach usług oraz wzrost bezrobocia w sektorze IT — komentuje sytuację w Wilnie i okręgu wileńskim ekonomista.

NIE MA TRAGEDII

Powstaje zasadnicze pytanie: czy faktycznie sytuacja gospodarcza Litwy podąża w złym kierunku? — Nie dostrzegam tragedii, tym niemniej sytuacja na rynku pracy zaczęła się pogarszać. Sądzę, że na to wpływ miały cła oraz brak jasności odnośnie wprowadzonych cel. Producenci zorientowani na eksport spotkali się z tymczasowymi wyzwaniem. Kiedy przed rokiem mówiliśmy, że sytuacja jest naprawdę gorąca i trudno znaleźć pracowników, to teraz takiego problemu już nie ma — mówi Aleksandras Izgorodinas.

Bank Litwy, przed kilkoma tygodniami, poinformował, że PKB w tym roku wzrośnie o 0,1 punktu procentowego mniej, niż przewidywano — do 2,7 proc. W przyszłym roku wzrost PKB ma osiągnąć 3,2 proc. Zdaniem prezesa zarządu banku centralnego, Gediminasa Šimkusa, na rosnącą w przyszłym roku konsumpcję największy wpływ będzie miał podjęty przez Sejm krok, pozwalający mieszkańcom od 2026 r. swobodniej wypłacać środki z funduszy emerytalnych.

„Reforma drugiego filaru emerytalnego będzie miała największy natychmiastowy wpływ na rozwój gospodarki” — oświadczył Šimkus. ■

Można wnioskować o dopłaty na kotły

Mieszkańcy, którzy już wymienili stare urządzenia do grzewcze na nowoczesne i przyjazne dla środowiska rozwiązania, od 1 października mogą ponownie składać wnioski o pomoc. Na tę inicjatywę Ministerstwo Energetyki przeznacza prawie 8,5 mln euro. Programem pomocy będzie zarządzać Litewska Agencja Energetyki.

Pomoc będzie przyznawana na zakup nowych, nieużywanych kotłów na biopaliwo z certyfikatem klasy 5 lub pomp ciepła typu ziemia-woda, woda-woda, powietrze-woda lub powietrze-powietrze, jeśli takie urządzenia grzewcze są przeznaczone do ogrzewania mieszkań.

„Zachęcamy jak najwięcej mieszkańców do skorzystania z tego środka wsparcia, ponieważ modernizacja urządzeń grzewczych pozwala im racjonalniej wykorzystywać odnawialne źródła energii, a tym samym obniżyć koszty ogrzewania. Dzięki uproszczeniu warunków finansowania wymiany kotłów emitujących zanieczyszczenia mieszkańcy, którzy złożą wnioski o płatność i poprawnie wypełnią dane, otrzymają środki w ciągu 30 dni od złożenia wniosku” — mówi minister energetyki Žygimantas Vaičiūnas.

Pomoc mogą otrzymać tylko mieszkańcy, którzy już zainstalowali nowe urządzenie i wraz z wnioskiem przedłożył wniosek o płatność oraz dokumenty potwierdzające instalację urządzenia.

W niniejszym naborze nie ma już obowiązku dołączania zdjęć starych urządzeń, więc mieszkańcom będzie łatwiej i wygodniej składać wnioski, które będą szybko rozpatrywane. W zależności od wybranego typu i mocy urządzenia, można uzyskać średnio około 3,5 tys. euro zwrotu kosztów za pompę ciepła lub około 1,5 tys. euro za kocioł na biopaliwo klasy 5.

Do 2029 r. przewidziano ponad 112,4 mln euro finansowania państwowego na wymianę nieefektywnych urządzeń grzewczych w mieszkaniach.

Opr. J.B. na podst. inf.
Ministerstwo Energetyki

Święta poświęcone zwierzętom jako przypomnienie, jak żyć w zgodzie z naturą

Aneta Sokołowska

W październiku obchodzone są dwa dni, poświęcone zwierzętom. 2 października z inicjatywy Mahatmy Gandhiego propagującego wegetarianizm i prawa zwierząt zaczęto obchodzić Światowy Dzień Zwierząt Hodowlanych poświęcony zwierzętom wykorzystywanym w rolnictwie. Tymczasem 4 października to Światowy Dzień Zwierząt — święto ustanowione na cześć św. Franciszka z Asyżu, patrona zwierząt, które ma na celu przypomnienie o potrzebie szacunku dla wszystkich zwierząt.

Z kolei specjaliści zwracają uwagę, że coraz częściej temat zwierząt dotyczy nie tylko naszych pupili, lecz także dzikich zwierząt, które wchodzą do miast. Zjawisko to wynika z urbanizacji, wycinania lasów i łatwego dostępu do pożywienia np. śmietników, karmników, resztek jedzenia. Specjaliści Departamentu Ochrony Środowiska przy Ministerstwie Środowiska przypominają, jak należy się zachować, gdy napotkamy dzikie zwierzę i proszą, aby ludzie nie byli obojętni, gdy spotkają ranne.

OBSERWOWAĆ, NIE STRESOWAĆ I NIE KARMIĆ ZWIERZĄT!

„Jeśli zauważysz dzikie zwierzę na swoim podwórku lub w parku, najważniejsze jest, aby obserwować je z dystansu i nie przeszkadzać. Jeśli zwierzę wydaje się zdrowe i aktywne, nie potrzebuje pomocy — samo znajdzie drogę powrotną do natury. Jeśli zauważysz ranne zwierzę lub jego nienaturalne zachowanie, zadzwoń pod numer alarmowy 112. Najważniejsze jest zrozumienie, że nie ma potrzeby ratowania dzikich zwierząt ani ich młodych. Na przykład, jeśli zwierzę znajdzie się na terenie zabudowanym lub ogrodzonym, na pewno znajdzie sposób, aby się stamtąd wydostać. Po prostu nie podejmuj żadnych działań, które mogłyby zestresować zwierzę, takich jak: podchodzenie, zapędzanie w kąt, podnoszenie czy głaskanie. Upewnij

się, że zwierzę jest zdrowe i nie szuka pomocy, po prostu je zauważ. Tylko jeśli zwierzę jest ranne, zgłoś to, dzwoniąc pod numer 112” — przypominają specjaliści.

Urbanizacja zbliża osiedla ludzkie do siedlisk dzikich zwierząt, dlatego sarny, lisy, łosie i inne dzikie zwierzęta stają się coraz powszechniejsze w obszarach miejskich. Często szukają pożywienia, ale karmienie ich lub próby oswojenia stanowią zagrożenie. Karmione zwierzęta mogą stracić instynkt samozachowawczy i przyzwycząić się do odwiedzania osiedli, gdzie zagrażają im samochody, zwierzęta domowe lub inne niebezpieczeństwa. W miastach najczęściej możemy spotkać lisy, które mogą podchodzić do domowych pojemników na odpady w poszukiwaniu łatwego posiłku. Sarny również są powszechne w miastach.

CO ZROBIĆ, JEŚLI ZNAJDZIESZ MŁODE ZWIERZĘ?

Często zdarza się, że mieszkańcy, którzy znajdują młode dzikie zwierzęta i chcą im pomóc, myślą, że są one pozostawione same sobie. Jednak w naturze rodzice często zostawiają swoje młode tylko na chwilę,

szukając pożywienia. Takie zachowanie jest całkowicie normalne. Jeśli przygarniesz młode, może ono stracić opiekę rodzicielską, ponieważ zwierzęta wyczuwają ludzki zapach i mogą je później porzucić. Jeśli młode wydaje się zdrowe, należy zostawić je tam, gdzie je znaleziono i jak najszybciej opuścić to miejsce.

W razie wątpliwości co do jego stanu, zaleca się kontakt ze specjalistami Centrum Opieki nad Dzikimi Zwierzętami LSMU pod nr. tel. +370 605 72837 lub adresem e-mail paatulggc@lsmult — udzielą oni szczegółowych porad.

Jeśli znajdziesz pisklę, które wypadło z gniazda, możesz ostrożnie umieścić je na drzewie. Jeśli znajdziesz pisklę na ziemi, które nie jest jeszcze całkowicie pokryte piórami, nie stoi na nogach, poszukaj jego gniazda. Jeśli znajdziesz gniazdo — umieść w nim pisklę, jeśli zostało zniszczone — możesz zrobić sztuczne gniazdo, układając gałęzie. Nie należy jednak trzymać pisklęcia w rękach przez długi czas. Jeśli jest pokryte piórami, najlepiej go nie zabierać, ponieważ ma już minimalne umiejętności latania i potrafi samo o siebie zadbać. ■

Coraz częściej dzikie zwierzęta wchodzą do miast. Wynika to z urbanizacji, wycinania lasów i łatwego dostępu do pożywienia np. śmietników

Fot. Gediminas Bartuška, ELTA

Serce Bujwidz i Głos Wileńszczyzny. Spotkanie poświęcone pamięci śp. Stanisława Pieszki

W słoneczne popołudnie 25 września 2025 r., w kościele pw. św. Jerzego w Bujwidzach odbyło się uroczyste spotkanie z Rodziną Ponarską, poświęcone pamięci śp. Stanisława Pieszki — wybitnego działacza społecznego, patrioty i członka Rodziny Ponarskiej. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli lokalnych władz, rodzinę, przyjaciół, młodzież oraz mieszkańców Bujwidz, którzy wspólnie oddali hołd człowiekowi, którego życie było głęboko splecione z losami Wileńszczyzny.

Uroczystość rozpoczęła się od serdecznego powitania gości przez panią Iwonę Geben, prezes Fundacji Wspierającej Oświatę Polską „Samostanowienie”. Następnie głos zabrala pani Danuta Korkus, prezes Wspólnoty Bujwidzkiej, która przybliżyła historię miejscowej świątyni, kaplicy oraz relikwii przechowywanych w kościele św. Jerzego. Uroczystość swoją obecnością zaszczylicili m.in.: ks. Andrzej Andrzejewski — wieloletni i oddany przyjaciel śp. Stanisława Pieszki, pani Maria Wieloch — prezes Stowarzyszenia Rodzina Ponarska, rodzina zmarłego: synowie Jarosław i Aleksander oraz wnuki Inesa i Tomasz, a także przyjaciele Jerzy i Bronisława Siwicy. Wśród uczestników znaleźli się również pani Zenobia Mikieliewicz — dyrektor Gimnazjum im. Tadeusza Konwickiego w Bujwidzach, pan Dariusz Mikulewicz — starosta, wraz z pracownikami gminy, uczniowie i nauczyciele gimnazjum oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy Bujwidz.

ZNAŁ BUJWIDZE I UTOŹSAMIAŁ SIĘ Z NIMI

W poruszającym przemówieniu prezes Fundacji „Samostanowienie”, Iwona Geben, przypomniała sylwetkę śp. Stanisława Pieszki. „Bujwidze to historia kresów, gdzie wciąż bije serce polskie i słyhać mowę polską” — mówiła, podkreślając, że Stanisław Pieszko nie tylko znał Bujwidze, ale się z nimi utożsamiał.

Przed tygodniem, 25 września, odbyło się uroczyste spotkanie z Rodziną Ponarską, poświęcone pamięci śp. Stanisława Pieszki **Fot. autorka**

Tu się urodził, tu stawiał pierwsze kroki jako uczeń, tu formował się jako młody Polak — wychowywany w duchu wiary i tradycji, pod opieką s. Wandy Boniszewskiej, wileńskiej stygmatyczki. Jako społecznik przez dekady wspierał polską oświatę, kulturę i Kościół na Litwie. Był posłem na Sejm Republiki Litewskiej, wiceprezesem Związku Polaków na Litwie, prezesem Fundacji „Samostanowienie”, a także inicjatorem wielu projektów edukacyjnych i religijnych. Odegrał kluczową rolę w rozwoju wileńskiej filii Uniwersytetu w Białymstoku, gdzie w 2023 r. uruchomił Kurs Teologiczno-Katechetyczny, przygotowując kadrę dla szkół polskich. Za swoje zasługi został uhonorowany przez trzech kolejnych Prezydentów RP: Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim Orderu Zasługi.

MODLITWA PRZY POMNIKU I GEST MŁODEGO POKOLENIA

Ważnym punktem uroczystości była modlitwa przy pomniku Jezusa Miłosiernego — dziele ufundowanym przez Pieszkę i jego bliskich w 2016 r. Figura wykonana z brązu w Krakowie, osadzona na marmurowym cokole z Białej Waki, stała się

nie tylko symbolem wiary, ale także testamentem wdzięczności wobec wspólnoty. Tu odmówiono Koronkę do Miłosierdzia Bożego, w ciszy i skupieniu. Następnie uczestnicy przeszli na cmentarz, gdzie spoczywa śp. Stanisław Pieszko.

Młodzież z gimnazjum wygłosiła wzruszające słowa pamięci, a w miejscu spoczynku złożono wieńce i zapalono znicze. Ten gest młodego pokolenia był wyrazem kontynuacji pamięci, którą Pieszko tak gorliwie pielęgnował — zwłaszcza w kontekście uroczystości ponarskich, które organizował nawet w czasie pandemii.

Spotkanie zakończyło się wspólnym poczęstunkiem — okazją do rozmów, wspomnień i dzielenia się historią życia śp. Stanisława. „Nie sposób wymienić wszystkie jego zasługi — wciąż odkrywamy nowe ślady jego dobra, troski i zaangażowania” — mówiła Iwona Geben, zachęcając wszystkich do dzielenia się wspomnieniami i świadectwami. „Niech imię śp. Stanisława Pieszki pozostanie na tym szlaku ponarskim, w rodzinnej miejscowości Bujwidze — jako znak, że pamięć nie umiera, że polskość trwa, że wiara i miłość do ojczyzny mają twarz konkretnego człowieka.”

Agnieszka Skinder

Targi kolejowe TRAKO. Litewskich Flirtów nie było, ale nie wyszliśmy z niczym

W Gdańsku odbyły się targi kolejowe TRAKO. Nie zostały zaprezentowane polskie wagony dla Litwy, ale niemniej na Litwę przychodzą wielkie zmiany w połączeniach. „Kurier Wileński” dowiedział się, czego mogą oczekiwać pasażerowie.

Apolinary Klonowski

W Gdańsku 23-26 września odbyła się 16. edycja Międzynarodowych Targów Kolejowych TRAKO. Podczas wydarzenia, na którym obecni byli państwowej rangi politycy z premierem Polski Donaldem Tuskiem na czele, nie tylko pokazywano nowości, ale też je zapowiadano. Nowości nie ominęły i Litwy, chociaż najbardziej wyczekiwanej atrakcji nie było. Wagony Flirt produkowane przez firmę Stadler dla Kolei Litewskich nie dotarły, są jeszcze w produkcji.

Nasz rozmówca, kolejarz Seweryn Wołosewicz, który był uczestnikiem targów, wyraził zadowolenie z faktu, że po publikacjach „Kuriera Wileńskiego” przewoźnicy dostosowali przesiadkę pociągu z Wilna do Warszawy tak, aby w pasażerowie mogli dalej wygodnie podróżować do Monachium, Pragi i Budapesztu.

STADLER NIE POKAZAŁ LITEWSKICH FLIRTÓW

Jak dowiedzieliśmy się, producent wagonów Stadler mimo

zapowiedzi nie pokazał wagonów zamówionych przez Litwę, są jeszcze w produkcji. Nie oznacza to, że Litwa nie usłyszała na targach dobrych wieści.

— Stadler nie pokazał wagonów dla Litwy, chociaż były dostępne materiały informacyjne i kody QR do skanowania. Dla Litwy to będzie Stadler Flirt 5 kW — między Wilnem a Kłajpedą. Drugi — z Wilna do Pren i do Marcinkonys — będzie akumulatorowy. Powstają stacje ładowania tego pociągu — wyjaśnił w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Seweryn Wołosewicz.

— Choć nie zobaczyliśmy wagonów, to podpisano wiele umów. Na przykład zakup nowych wagonów intermodalnych. Litwa ma w Polsce spółkę LTG Cargo Polska, która posiada własny tabor, oraz spółkę na Ukrainie LTG Cargo Ukraine — ta zmieniała ostatnio model biznesowy, obecnie bardziej wynajmuje niż przewozi. Podczas TRAKO podpisano umowę na zakup nowocze-

snych wagonów do transportu, co jest dobrym krokiem — zauważył.

Jest też jeszcze jedna dobra nowość. Zaprezentowano lokomotywę PESA Gama 3.0 jako elektrowóz, dzięki której podróż do Wilna może skrócić się kolejne 20 minut, ponieważ w Białymstoku nie będzie potrzebna zmiana lokomotywy.

LITWA ZMIENIA PODEJŚCIE

Jednak zaznaczył, że Litwa zmieniła podejście do starych wagonów. Zaczyna je remontować, a nie wycofywać z użytku.

— To rzadkie, ale dobre rozwiązanie — można było się domyślić, że popyt na kolej rośnie i te pociągi mogą się teraz przydać do innych połączeń, zamiast być wycofywane z użytku. Zainstalowano ekspres do kawy, automat z przekąskami, ładowarki. Przewoźnik skupia się na ważnych potrzebach pasażerów.

17.>>

W Polsce odbyła się 16. edycja Międzynarodowych Targów Kolejowych TRAKO. Zaprezentowano nowości dotyczące również Litwy Fot. mat.pras.

16.>>

Do 2018 roku Litwa miała własne połączenia do Rosji — do Moskwy i Sankt Petersburga. Wagony szukały swojego dalszego życia — część była zmodernizowana przez Pesę, ale niedawno koleje litewskie zakończyły modernizację również 1. klasy — własnymi siłami. Jest tam układ 2+1, strefa gastronomiczna. Jechałem niedawno do Kłajpedy i inne wagony też są już modernizowane do klasy 2. — potwierdza Wołosewicz.

POCIĄG Z WILNA DO POLSKI

Najwięcej emocji wciąż wywołuje opisywana na naszych łamach zmiana połączenia z Wilna do Polski. Pojadą ostatecznie 3 pociągi: jeden do Suwałk, drugi przez Warszawę do Szczecina, trzeci również przez Warszawę do Krakowa.

Co ważne, podróż do Warszawy będzie szybsza o dwie godziny, a w Warszawie będą wygodne przesiadki na inne międzynarodowe połączenia.

— Mówiłem wcześniej, że dobrze by było, gdyby ktoś zaplanował przesiadkę na pociąg Chopin do Monachium, Pragi i Budapesztu. Po niecałym roku ktoś chyba to przeczytał, bo rzeczywiście tak to zorganizowano. Przesiadka w Warszawie wyniesie godzinę, a sam pociąg przyspieszy o dwie godziny. Między Warszawą a Białymstokiem nie będzie żadnego przystanku. Część trasy to Rail Baltica — dlatego 2 godziny szybciej — podkreśla.

Pociągi pojadą prędkością 160 km/h, a docelowo nawet 200 km/h. Na to jednak jeszcze zaczekamy, gdyż pociągi dużych prędkości są dopiero w produkcji. Nie jest jeszcze jasne, kiedy zostaną wdrożone. W takim przypadku podróż do Warszawy mogłaby wynosić nawet 3-4 godziny.

BŁĘDY RAIL BALTICA

Trasa między Wilnem a Warszawą jedzie po części wybudowaną Rail Baltica, która ma połączyć kolejowo nadbałtyckie państwa. Jednak popełniono kilka błędów budując tzw. eurotory — czyli trasę o normalnym rozstawie torów. Na Litwie jako dziedzictwo ZSRS używa się na razie tras szerokotorowych.

W Gdańsku 23-26 września odbyła się 16. edycja Międzynarodowych Targów Kolejowych TRAKO. Podczas wydarzenia, na którym obecni byli państwowej rangi politycy z premierem Polski Donaldem Tuskiem na czele, nie tylko pokazywano nowości, ale też je zapowiadano.

— Popełniono kilka błędów — głównie przez Litwę i Łotwę, z braku doświadczenia. Gdy Litwa budowała eurotor między Litwą a Polską. Tory budowano z zakrętami w taki sposób, że pociągi teraz nie mogą rozwijać dużych prędkości. Błędem było to, że nie zaczęto od razu budowy toru euro dla dużych prędkości — zauważa.

— Z kolei na Łotwie zaczęto od budowy dworców zamiast linii. W czasie modernizacji i budowy dworców zabrakło pieniędzy na same linie. Rząd postanowił więc zamiast eurotorów postawić tory szersze, by korzystać z nowych dworców, połączyć je z istniejącą infrastrukturą — w efekcie jeżdżą po nich tylko łotewskie pociągi. Nie wiem, czy można to nazwać sabotażem, ale bardziej prawdopodobne, że zabrakło doświadczenia i dalekowzroczności — dodaje Seweryn Wołosewicz.

Rail Baltica na całej swojej długości przechodzi obecnie elektryfikację — podpisano już umowy we wszystkich trzech państwach: na Litwie, Łotwie i w Estonii. Sama elektryfikacja potrwa — muszą najpierw powstać mosty, wiadukty, tory kolejowe. Pierwsza faza Rail Baltica ma być ukończona do 2030 roku, ale najpóźniej termin ten zostanie opóźniony.

JAKA PRZYSZŁOŚĆ KOLEI NA LITWIE?

Kolejarz ubolewa, że na Litwie nie ma prywatnych przewoźników pasażerskich. Jest prywatna Achema, która jest przewoźnikiem towarowym, ale pasażerowie są skazani tylko na Koleje Litewskie.

— Przeważnie państwowy przewoźnik ma swoje cele i je realizuje, ale są też inne podmioty, które mają

inny punkt widzenia. Kiedy prywatny przewoźnik wchodzi na rynek jako konkurencja pokazuje swoje rozwiązania i może się przyczynić do zmiany komfortu państwowych połączeń — zauważa Seweryn Wołosewicz.

— Kiedyś czeska firma chciała wejść na Litwę i zrobić połączenie z Chorwacji do Wilna, potem jeszcze do Polski, do Terespoła, ale się nie udało — stwierdza.

ILE KOSZTUJE I TRWA PODRÓŻ WILNO-WARSZAWA?

Rozwój połączenia kolejowego zbiega się w czasie z oddaniem kolejnych odcinków drogi Via Baltica do użytku. W dodatku na horyzoncie pojawia się szansa na połączenie tanimi liniami lotniczymi Wilna z Polską. Oznacza to, że asortyment dla pasażerów staje się naprawdę atrakcyjny.

Jeśli chcemy trafić do Warszawy, możemy wybrać auto, co nas będzie kosztowało ok. 50-60 euro za paliwo, podróż potrwa 5,5-6 godzin.

W przypadku autokaru pojedziemy 7,5-8,5 godziny, koszt to 20-40 euro.

Najkrótszy, ale najdroższy, jest lot samolotem — choć polecimy zaledwie godzinę, to zapłacimy od 100 euro wwyż.

Wspomnianym pociągiem pojedziemy 8,5 godziny za 25 euro. To połączenie od grudnia tego roku ma trwać nawet 6,5 godziny, ale jeszcze nie jest pewne, czy zmianie ulegnie cena.

— Między Białymstokiem a Warszawą (pociąg) pojedzie tylko 1,5 godziny — będzie szybki. Już 2 października otwarty zostanie odcinek Via Baltica — więc podróż znowu się skróci. Rozwijają się też linie lotnicze. Wcześniej latano głównie do zachodniej Europy — teraz dostrzega się potencjał lotów do Polski. Na odcinku Wilno-Kraków AirBaltic oferował wysokie ceny i niekorzystne godziny. Już 26 października między Wilnem a Krakowem będą 4 połączenia w tygodniu tanich linii. Zobaczmy, jaki środek transportu będą wybierać pasażerowie — zastanawia się Seweryn Wołosewicz. ■

Rozpoczęcie 31. roku akademickiego na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Wilnie

19 września br. słuchacze PUTW w Wilnie zebrał się na pierwsze posiedzenie. Spotkanie rozpoczęło się wystąpieniem rektora Ryszarda Kuźmy, który życzył udanego roku, przedstawił przybyłą konsul Ambasady Polskiej w Wilnie panią Jolantę Wiśnioch oraz profesora z Uniwersytetu w Gdańsku Marcina Wiszowatego.

Wraz z naszym kapelanem Józefem Makarczykiem rozpoczęto 31. rok akademicki modlitwą. Z kolei słuchaczka Iwona Kisłowska wymieniła osoby, które odeszły na wieczne studia. Wspólnie odmówiono Anioł Pański.

WYKŁAD NA TEMAT TRADYCJI AKADEMICKICH W EUROPIE

Profesor Marcin Wiszowaty na początku swego odczytu podziękował rektorowi Kuźmie za zaproszenie, a przedstawicielce Ambasady Polskiej w Wilnie za wsparcie. Tematem jego wykładu były „Tradycje akademickie od średniowiecznej Bolonii i Paryża po Wilno i Kowno”.

Podkreślił w nim, że początki europejskiego szkolnictwa wyższego sięgają czasów średniowiecza. Tradycyjnie za pierwszy uniwersytet uważa się Uniwersytet Boloński (ok. 1088 r.). Z powodu braku pomieszczeń zajęcia początkowo odbywały się na jarmarkach wśród sprzedawców i kuglarzy. Nas zainteresowało to, że nie było ani rektorów, ani wykładowców, a przemawiali i starali się zainteresować publiczność ci spośród zebranych, którzy byli najzdolniejsi.

GLÓD JAKO SKUTEK ŹŁE ODEBRANEGO WYKŁADU

Wraz z rozwojem miast i państw pojawiła się potrzeba ludzi wykształconych. Olbrzymi wpływ na życie miały kościoły. Uważano, że uniwersytet i kościół to fundamenty kultury. Początki kształcenia to szkoły katedralne, w których duchowni zdobywali wiedzę z zakresu filozofii, teologii i prawa kanonicznego. Z czasem w placówkach zaczęły kształcić się także osoby świeckie.

M. Wiszowaty zaprezentował najstarsze szkoły typu uniwersyteckiego, w których pojawili się już wykładowcy. Z naszym zdziwieniem spotkała się informacja, że im nie płacono, a jedynie zapewniano jedzenie. Nie raz byli głodni, co było konsekwencją źle przyjętego wykładu.

CELE TWORZENIA UCZELNI

W jakim celu tworzone uniwersytety? W odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na ludzi wykształconych. Uważano, że ludzie pozbawieni wiedzy nic nie zdziałają. Zaczęły pojawiać się budynki, na budowę których fundusze przeznaczali ludzie zamożni (np. książęta, biskupi) pragnący po sobie zostawić pamiątkę.

Zdziwiliśmy się bardzo, że nawet „zbuntowani studenci zakładali swe uczelnie”. Przytoczony został przykład takich studentów z Paryża, którzy wyjechali na studia do Włoch. A ponieważ droga była daleka i pełna niebezpieczeństw, musieli podróżować grupowo. Przebywając na obczyźnie tworzyli „nacje studentów”, których łączyła tradycja i wspólny język.

Natomiast mnisi tłumaczyli księgi z języka łacińskiego na grecki.

Zainteresowały nas różne ciekawostki z życia studentów. Nie było wstępnych egzaminów, nie płacono

za studia, nie brano do wojska. Lecz za wynajem mieszkania gospodarze żądali wysokich opłat. Sytuację zmieniła dopiero skarga do papieża.

Na uczelniach dopuszczalne były m.in. kary cielesne. Zakazywano natomiast gry w szachy, spacerowania po targowisku, spania na wykładach, odwiedzania domów publicznych.

Poznaliśmy także relacje wiążące studentów z profesorami. W zasadzie były one przyjazne. Nieraz jednak studenci buntowali się przeciwko profesorom. Ciekawił nas regulamin dnia studenta oraz rezultaty egzaminów (zdawało tylko 20 proc.).

Profesor bardzo przystępnie przedstawił działalność polskich korporacji, wyświetlił listę wybitnych korporantów. Wykład był bardzo ciekawy, prowadzący chętnie odpowiadał na pytania.

ZAKOŃCZENIE SPOTKANIA

Słuchacze odśpiewali hymn studentów oraz swój „Jak dobrze być nam studentami, choć w trzecim wieku, ale być”.

Pani Jolanta Wiśnioch wręczając 12-tu słuchaczom Karty Polaka powiedziała: „Karta Polaka jest pierwszym waszym dokumentem napisanym w języku polskim, świadczącym o przynależności do narodu polskiego.”

19.>>

■ Rektor PUTW Ryszard Kuźma i konsul Jolanta Wiśnioch

18.>>

Dokument pozwala na niektóre przywileje w Polsce. Jesteście Polakami od wielu pokoleń”.

Pan Ryszard Kuźmo przeczytał swój wiersz poświęcony znaczeniu Karty Polaka.

10 osobom, które podczas wakacji miały urodziny złożono życzenia i wręczono upominki i kwiaty.

Zespół „Seniorytki” wystąpił ze swym programem. Natomiast przy stole, przy lampce wina dzieliliśmy się wrażeniami minionego lata. ■

Teresa Młyńska,
członkini zarządu PUTW w Wilnie

Fot. PUTW w Wilnie

■ Słuchacze PUTW, którzy otrzymali Kartę Polaka i konsul Jolanta Wiśnioch

Jūs teiraujatės –
mes atsakome

Paprastai ir aiškiai
apie elektrą

 GYVAI Nemenčinėje,
Švenčionių g. 19

 Spalio 7 d. 10–18 val.

420. rocznica bitwy pod Kirchholmem z udziałem delegacji z Polski, Litwy i Łotwy

27 września 2025 r. w Salaspils (daw. Kirchholm) na Łotwie odbyły się uroczyste obchody 420. rocznicy jednej z najważniejszych bitew w historii Rzeczypospolitej Obojga Narodów — zwycięstwa pod Kirchholmem w 1605 r.

To wydarzenie, które na trwałe wpisało się w dzieje wojskowości europejskiej, zostało przypomniane w miejscu, gdzie przed czterema stuleciami hetman Jan Karol Chodkiewicz wraz z husarią pokonał znacznie liczniejsze wojska szwedzkie króla Karola IX.

SYMBOLICZNE ZNACZENIE WSPÓLNEJ PAMIĘCI HISTORYCZNEJ

W uroczystościach wzięły udział delegacje z Polski, Litwy i Łotwy, a także przedstawiciele władz samorządowych, wojskowi oraz rekonstruktorzy w historycznych strojach. Polską stronę reprezentował m.in. wiceminister obrony narodowej Stanisław Wziątek, a łotewską minister Andris Sprūds.

W swoim wystąpieniu podkreślił on symboliczne znaczenie wspólnej pamięci historycznej dla współczesnych relacji sojuszniczych. Powiedział on m.in. „Bitwa pod Kirchholmem jest dowodem nie tylko

niezwykłego kunsztu wojskowego hetmana Chodkiewicza, ale także siły ducha, determinacji i współpracy narodów tworzących Rzeczpospolitą Obojga Narodów. Dziś, stojąc w miejscu tamtych wydarzeń, oddajemy hołd bohaterom, a jednocześnie przypominamy sobie, jak ważne jest wzajemne zaufanie i solidarność w obliczu zagrożeń”.

POWÓD DO DUMY I ZOBOWIĄZANIE

Polski zaś wiceminister obrony narodowej zwrócił uwagę, że dziedzictwo zwycięstwa spod Kirchholmu jest nie tylko powodem do dumy, lecz także zobowiązaniem.

„Husaria pod Kirchholmem pokazała, że nawet w obliczu przeważających sił przeciwnika można zwyciężyć dzięki odwadze, dyscyplinie i wierze w sprawę. To przesłanie pozostaje aktualne także dziś, w czasach, gdy bezpieczeństwo naszego regionu wymaga solidarności i współdziałania” – powiedział Stanisław Wziątek.

REKONSTRUKCJA BITWY I POKAZ SPRZĘTU WOJSKOWEGO

Uroczystości rozpoczęły się pod polskim pomnikiem, gdzie odegrano hymny i złożono kwiaty. Następnie przy akompaniamencie orkiestr wojskowych z Polski, Łotwy i Litwy przemaszzerowano pod pomnik szwedzki, gdzie także złożono kwiaty. Potem na plaży w Salaspils odbyła się rekonstrukcja bitwy oraz pokaz musztry (w wykonaniu grupy rekonstrukcyjnej Podlaskiej Chorągwi Husarii), tańców i muzyki staropolskiej (w wykonaniu Starosielskiego Bractwa Śpiewaczego) — wszystko w formie pikniku dla mieszkańców miasta.

Ważnym dodatkowym elementem był również pokaz sprzętu wojskowego używanego przez Polski Kontyngent Wojskowy stacjonujący na Łotwie w ramach Wielonarodowej Brygady NATO — pokazano m.in. czołgi.

21.>>

■ Uroczystości rozpoczęły się pod polskim pomnikiem, gdzie odegrano hymny i złożono kwiaty

20.>>

A później trwał festyn rodzinny organizowany przez władze miasta Salaspils.

Drugi dzień obchodów rozpoczął się nabożeństwem w katedrze ryńskiej i koncertem pieśni rycerskich. Następnie odbyła się parada siedemnastowiecznego wojska zakończona uroczystym złożeniem wieńców pod Pomnikiem Wolności. Odbył się także koncert oraz musztra paradna orkiestry wojskowej Sił Zbrojnych RP i orkiestry wojskowej Sił Zbrojnych Republiki Łotewskiej.

BITWA POD KIRCHOLMEM I JEJ ZNACZENIE

Kircholm, dziś nazywa się Salaspils i jest położony ok. 25 km na południowy wschód od Rygi. Przypomnijmy, że bitwa pod Kircholmem, stoczona 27 września 1605 r., była jednym z najświetniejszych triumfów polskiej sztuki wojennej. Hetman wielki litewski Jan Karol Chodkiewicz, dysponując zaledwie ok. 3,6 tys. żołnierzy (w tym niespełna 2,5 tys. husarii), odniósł druzgocące zwycięstwo nad blisko czterokrotnie liczniejszą armią szwedzką. Rozstrzygająca okazała się błyskawiczna i perfekcyjnie skoordynowana szarża husarii, która złamała szyki nieprzyjaciela. W efekcie zginęło lub dostało się do niewoli kilkanaście tysięcy Szwedów, a sam król Karol IX ledwo uszedł z życiem.

Dzięki temu triumfowi Kircholm na długie lata stał się symbolem militarnej potęgi Rzeczypospolitej, a husaria zyskała legendę „niezwyciężonej” formacji kawaleryjskiej, budząc respekt i podziw w całej Europie. Symboliczne przesłanie — podczas uroczystości wielokrotnie podkreślano, że wspólne świętowanie 420. rocznicy Kircholmu ma znaczenie wykraczające poza samą historię. To okazja, by przypominać o współpracy narodów Europy Środkowo-Wschodniej, które dziś, tak jak w przeszłości, muszą działać razem w obliczu wyzwań bezpieczeństwa. ■

Leszek Wątróbski

Fot. FB Ambasady RP w Rydze

Polską stronę reprezentował m.in. wiceminister obrony narodowej Stanisław Wziątek (drugi z prawej), obok (trzeci z prawej) — Tomasz Szeratics Chargé d'affaires a.i. ambasady RP w Rydze

■ Pomnik w Kircholmie

Ponad połowa zgonów na Litwie wynika z jednej kategorii chorób. Eksperci ostrzegają

Na Litwie ponad połowa zgonów wynika z jednej kategorii schorzenia. Jest to jeden z najwyższych wskaźników w UE. Są to choroby układu krążenia. Eksperci alarmują: większość mieszkańców nie umie rozpoznać wczesnych objawów tych chorób.

Choroby układu krążenia (inaczej choroby sercowo-naczyniowe, CVD) odpowiadają za 54 proc. zgonów na Litwie — to jeden z najwyższych wskaźników w Unii Europejskiej. Zawały, udary, niewydolność serca i inne schorzenia sercowo-naczyniowe zbierają tragiczne żniwo, mimo że w większości przypadków można im skutecznie zapobiegać.

„Część chorób CVD jest bezpośrednio związana z predyspozycjami genetycznymi, które nasilają się w przypadku niezdrowego trybu życia. Ponadto, jeśli w rodzinie występowały przypadki wczesnego zawału serca lub udaru mózgu, ryzyko wzrasta również u potomków, dlatego szczególnie ważne jest dbanie o zdrowie i uczestnictwo w programach profilaktycznych” — mówi Evelina Mockė, farmaceutka z sieci aptek Eurovaistinė.

Prof. dr Jolanta Laukaitienė, kierowniczka poradni kardiologicznej Szpitala w Kownie, wskazuje, że najczęstszymi przyczynami zgonów są zawał serca, udar mózgu, niewydolność serca oraz nadciśnienie.

„Głównymi czynnikami ryzyka chorób serca i naczyń krwionośnych są niezdrowe odżywianie, brak ruchu, otyłość, palenie tytoniu, podwyższone ciśnienie krwi, poziom cholesterolu lub glukozy we krwi, a także cukrzyca, brak snu i ciągły stres” — twierdzi Jolanta Laukaitienė.

OBJAWY BYWAJĄ NIEZAUWAŻALNE

Eksperci ostrzegają, że choroby serca rozwijają się często bezobjawowo. Wiele osób nie zauważa pierwszych oznak pogarszającego się stanu zdrowia.

„Należy zwrócić uwagę na częstsze lub nietypowe bicie serca oraz kołatanie serca. Również ucisk w klatce piersiowej lub dyskomfort, zwłaszcza podczas wysiłku fizycznego. O proble-

Choroby sercowo-naczyniowe są najczęstszymi przyczynami zgonów na Litwie, informuje farmaceutka Fot. zenpr.lt, mat.pras., opr.red., fotomontaż A.K.

mach z sercem mogą również świadczyć duszności pojawiające się nawet podczas niewielkiego wysiłku, szybsze zmęczenie, opuchnięcie nóg i kostek, zawroty głowy lub omdlenia. W przypadku wystąpienia tych objawów nie należy zwlekać i należy zbadać stan zdrowia” — podkreśla Evelina Mockė.

NISKA ZGŁASZALNOŚĆ DO BADAŃ

Mimo dostępnych programów profilaktycznych, liczba uczestników pozostaje niska.

„Chociaż programy profilaktyczne i możliwości leczenia ulegają poprawie, częstość występowania chorób układu krążenia nadal jest bardzo wysoka. Do programów zgłasza się tylko około 43 proc. pacjentów należących do grupy docelowej. Oznacza to, że większość z nich jeszcze się nie zgłosiła” — informuje Jolanta Laukaitienė.

Zdaniem specjalistów na serce wpływa szereg modyfikowalnych czynników.

„80 proc. przypadków śmiertelnych można uniknąć, regulując ci-

śnienie krwi, rzucając palenie i obniżając cholesterol. Należy spożywać więcej warzyw, produktów pełnoziarnistych, mniej tłuszczów nasyconych i przetworzonej żywności. Aktywność fizyczna przez co najmniej 150 minut tygodniowo, unikanie alkoholu i stresu także ma znaczenie” — wskazuje Laukaitienė.

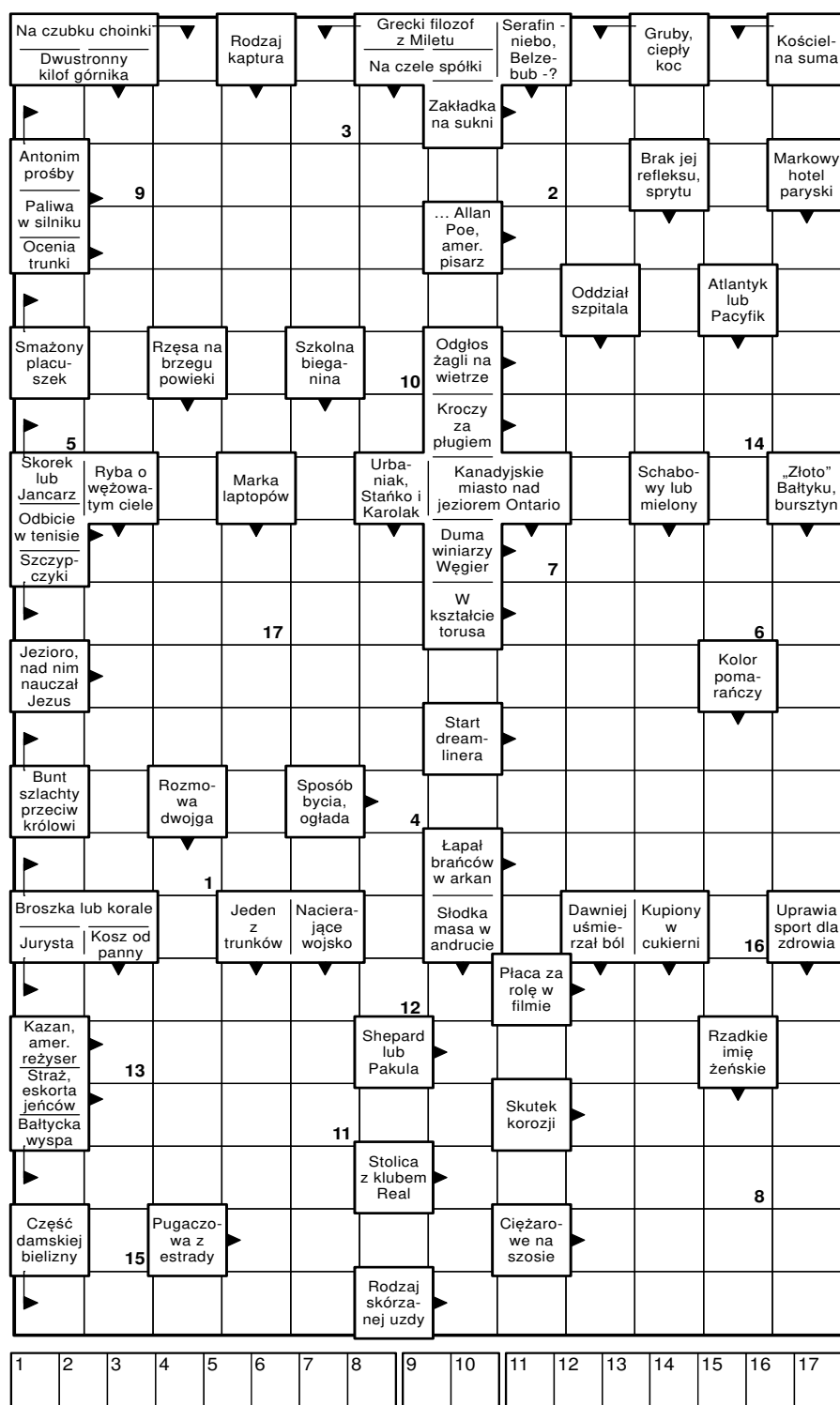
MĘŻCZYŹNI W GRUPIE NAJWIĘKSZEGO RYZYKA

Mężczyźni w wieku 35-64 lat umierają z powodu chorób serca od 2,5 do 4,5 razy częściej niż kobiety.

„Nieprzypadkowo jeden z najwcześniej rozpoczętych programów profilaktyki chorób układu krążenia jest skierowany do osób w wieku 40-60 lat. Osoby te są zachęcane do zgłoszenia się do lekarza rodzinnego w celu oceny wszystkich czynników ryzyka i ustalenia, czy pacjent ma skłonność i ryzyko zachorowania na choroby układu krążenia” — wyjaśnia Jolanta Laukaitienė.

Opr. J.B. na podst. inf. zenpr.lt

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 30 WRZEŚNIA – 1 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: WATAHA - BALIA - LENONKI - HILTON - SMYCZ - KLEPISKO - URBAN - TRASA - PSINA - PŁĄS - PASTA - TOLEK - SZEWC - WSYPA - WETO - ZGON - SALKA - OSLO - REKWIEM - DRAGON - LATTE - KNEBEL - IKONA - ALIBABKI - KOSA - SKUP - LOGIN - ŚWIĘTO - NICK - EPOS - HABIT - ATLANT

Pionowo: PALIKOT - ASESOR - NAMOWA - TELL - RESZTA - APEL - ANTENA - TEOLOG - BIKINI - HOOP - SPAW - EBONIT - HANNIBAL - CZARNOLAS - BAŚKA - BISKUPSTWO - KLEIK - MORS - OSNOWA - KISIEL - CLAY - BILLY - SITKO - KĘPA - CHAN - EPOLET - NIUTON - JAZZ - NATKA - OMEGA - POST

Hasło: Lecą liście z drzew

Uśmiechnij się!

Wraca pijany mąż późną nocą do domu. Otwiera drzwi, w korytarzu czeka na niego żona z wałkiem w rękę i teściowa z patelnią.

– Idźcie spać, nie jestem głodny.

Facet jedzie samochodem i słyszy w radiu dla kierowców:

– ... Uwaga! Jakiś wariat na autostradzie A4 jedzie pod prąd...

Słyszając to, odzywa się:

– Jeden wariat? Są tu ich tysiące...

Dwóch gliniarzy łączy się przez radio z wydziałem zabójstw:

– Przyślijcie ekipę...

– Jaka sytuacja?

– Zabójstwo, ofiara to mężczyzna, lat 38, matka uderzyła go nożem kilkanaście razy za to, że wszedł na mokrą, dopiero co umytą podłogę.

– Aresztowaliście matkę?

– Nie, podłoga jeszcze mokra.

Mąż zabiera żonę do klubu. A tam na parkiecie koleś co wywija tańce, break dance, moon walking, robi salta, kupuje drinki dla ludzi no prawdziwy lew parkietu.

Nagle żona mówi do męża:

– Widzisz tego kolesia, 25 lat temu oświadczył mi się, ale dałam mu kosza.

Na co mąż odpowiada:

– Wygląda na to, że nie przestał jeszcze świętować.

Na wykładzie z ornitologii profesor wołuje studenta i pokazując mu tylko nogi jakiegoś egzotycznego ptaka pyta:

– Co to za gatunek?

– Nie mam pojęcia profesorze...

– Pańskie nazwisko? –

pyta profesor.

Student podnosi nogawki i odpowiada:

– Sam pan zgadnij.

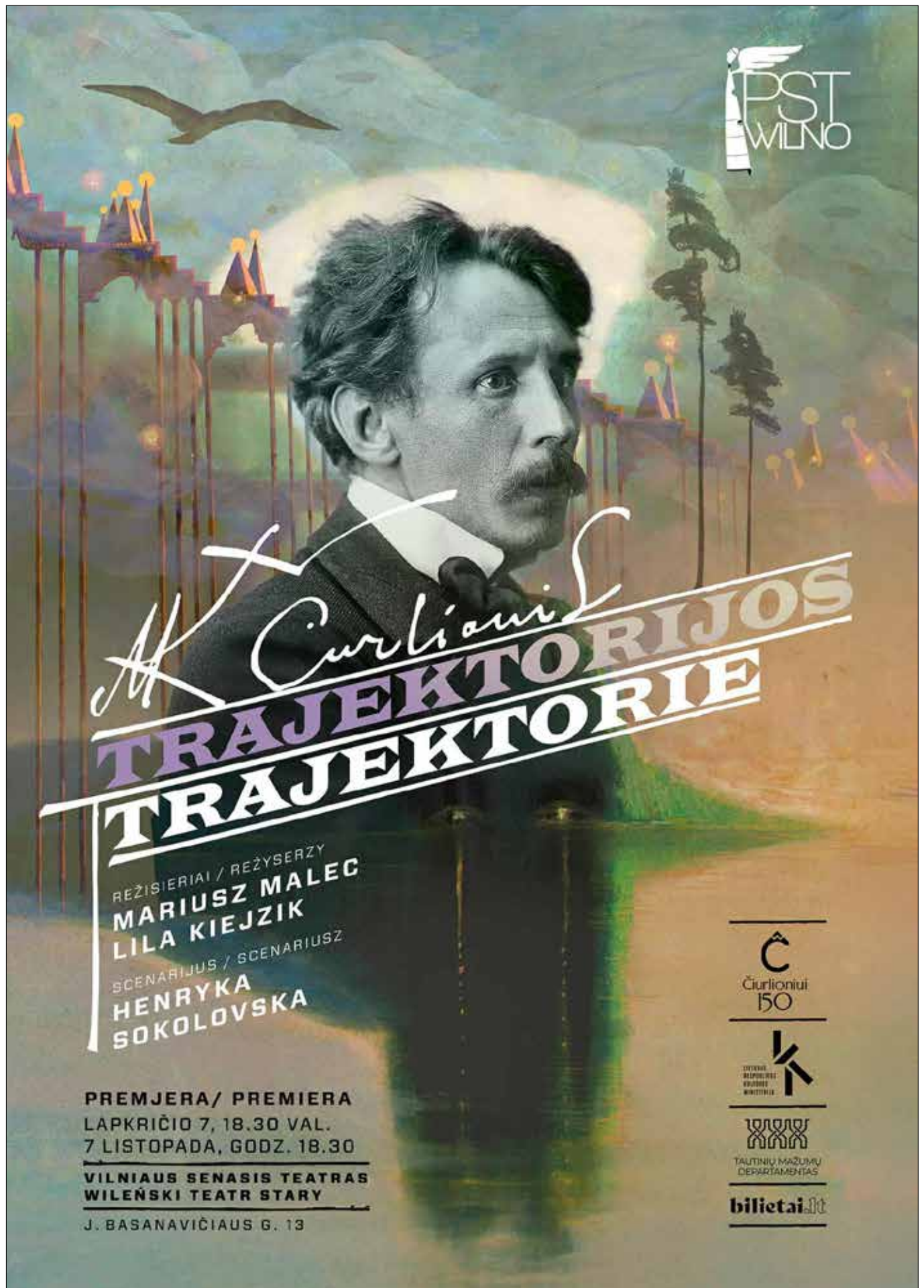
– Czy to prawda baco, że tutejsi ludzie nie lubią przybyszów z nizin?

– pyta turysta górala.

– A bo ja to wim... Widzicie panocku ten cmyntoz?

– Widzę...

– Tu leżę ci, co przysli na zabawę bez zaproszenia...

PST
WILNO

A. Čiurlionis
TRAJEKTORIJS
TRAJEKTORIE

REŽISIERIAI / REŽYSERZY
MARIUSZ MALEC
LILA KIEJZIK
SCENARIJUS / SCENARIUSZ
HENRYKA
SOKOLOVSKA

PREMJERA/ PREMIERA
LAPKRIČIO 7, 18.30 VAL.
7 LISTOPADA, GODZ. 18.30
VILNIAUS SENASIS TEATRAS
WILEŃSKI TEATR STARY

J. BASANAVIČIAUS G. 13

bilietai

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. www.gravas.lt Tel. 0 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilnius-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński. Tel. 068851937

PRACA

Potrzebny kierowca do pracy w Niemczech z kat. B i C. Wynagrodzenie 2000-2500 euro. E-mail: info.elotera@gmail.com, tel. +370 676 80 919

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!

+370 659 99929

MB „ALTDENT”

Klinika L. i A. Tretjakovów

- Leczenie • Protezowanie
 - Implantowanie
 - Higiena jamy ustnej
 - Wybielanie zębów
 - Ortodonta. Periodontolog. Endodontolog.
- Współpracujemy z kasą chorych

0 (5) 248 5793, +370 687 17 760

Ul. Parko 55-1, Vilnius, (godz. 8-17), www.altident.lt

KUPOJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

UAB „TERMOLIUKSAS” zatrudni księgową

Wynagrodzenie umowne

Miejsce pracy: Wilno, ul. Ozo 20-12

Tel.: +370 68517721

e-mail.: info@termoliuksas.lt

KONCERT JUBILEUSZOWY

Polskiego Zespołu Artystycznego Pieśni i Tańca

WILIA

22 listopada 2025 roku,

15:00

Sala koncertowa

COMPENSA (Kernavės 84, Wilno)

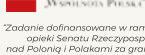
Bilety do nabycia:

w sekretariacie Domu Kultury Polskiej w Wilnie
(pokój nr 203, Naugarduko 76)
tel. +370 5 233 3663, I-V 10:00-17:30
oraz w zespole pod nr tel. + 370 678 75 656

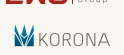
VILNIUS

Współfinansowane przez

EWG | Eurosworld Group

KORONA

MATOMAS

Wilmateka.lt

KURIER
WILEŃSKI

WILNO

LRT

Nasza Gazeta

24

24

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.10 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Smaki świata”
8.15 Przepis dnia
8.20 W Polskę jedziemy Zaborów
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.20 Strona po stronie
9.35 Sensacje XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 Alchemik
11.45 Rola życia
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Res Poloniae O Polsce z oddali – Lady Barbara Hamilton
13.30 Polacy to wiedzą!
13.55 To jest grane
14.20 „Nazywam się Beljung. Mikołaj Beljung” film dok.
15.25 Astronarium
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.15 Raport naukowy
17.45 S. „Przedwiośnie”
18.35 Ex Libris
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Urodzeni artyści Rodzina Bytomskich
22.15 W Polskę jedziemy
22.40 Res Poloniae O Polsce z oddali – Lady Barbara Hamilton
23.10 S. „Trzeci oficer”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Ex Libris

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, 14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słucha
20.00 Ośmiornica
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Stonkus bezpośrednio”
22.30 „M. Syn stulecia” dramat
23.25 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Książniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo

18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Najlepsi z najlepszych” thriller
00.15 S. „Wydział osób zaginionych”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Co dalej?
8.00 Jesteśmy Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 „Samochody socjalizmu” film dok.
13.00 Kocham Litwę
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Babcu, naucz mnie”
17.00 Notatki przyrodnika
17.30 Detektywi historyczni
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 „Kościół Bernardynów w Wilnie. Architektura i restauracja”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Pamięć” dramat
23.15 „K. Čiurlionis. W lesie. Etiuda wizualna”
23.30 Gospodarstwa domowe ożywają
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Zrób sam”
7.30 „Gazas dugnas”
8.30 „Wróżby Kotryny”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Całkiem sami”

14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Detektyw Knight: Odkupienie” film fab.
00.20 S. „Kraina zaginionych”

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Wystrzało-wa miss” film fab.
23.05 „Sędzia i kat” thriller
01.10 S. „FBI”

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 S. „Cena imperium”
8.30 S. „Poświęcić wszystko”
9.30 S. „Królowa gry”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 S. „Detektyw prowincjonalny”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Najlepszy
18.00 Reporter

18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Królowa gry”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
01.00 Nowy dzień

5.55 S. „Prawo i porządek”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Główna wskazówka”
16.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Eragon” dramat
22.55 S. „Yellowstone”
00.00 „Główna wskazówka”

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję

w czyjejś miłości"

17.00 S. „Niewidoma"

18.00 S. „Specjalista"

19.00 S. „Kryminalne umysły"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Grace IV. Czas Umarłaka"

22.50 S. „Straż Pożarna Chicago"

23.50 S. „Morderstwa w Midsomer

06.25 S. „Wichrowe wzgórze"

07.15 S. „Akacja 38"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Dobre historie"

09.00 Serwis Info

09.20 S. „Za-raz wracam"

10.00 S. „Ranczo"

11.00 S. „Komisarz Alex"

12.00 S. „Ojciec Mateusz"

13.00 Serwis Info

13.10 „Agrobiznes"

13.35 „To się opłaca"

13.50 „Dzika Praga" film dok.

15.00 S. „Wichrowe wzgórze"

16.00 Serwis Info

16.15 Reporterzy

16.35 „Gra słów. Krzyżówka"

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.30 „Jaka to melodia?"

19.10 „Klan"

19.45 S. „Akacja 38"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"

21.30 S. „Za-raz wracam"

22.10 S. „Ojciec Mateusz"

23.10 „Sprawa dla reportera"

00.10 „Dzieci wroga" film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra"

07.15 „Muzyczne poranki"

07.55 „Tamte lata, tamte dni"

08.35 „Podróże z historią"

09.15 „Dobry tytuł"

10.00 S. „Chłopi"

11.05 „Kontrakt" film obycz.

13.05 „Reżyserzy"

14.10 „Kolekcja"

14.35 „Fredek uszczęśliwia świat" komedia

16.15 „Film dla kosmitów" film fab.

17.40 S. „Parada oszustów"

18.45 Wydarzenie aktualne

19.15 Wstęp Wolny

19.35 „Atonalny blask" film dok.

20.45 Koncert

23.15 „Ronin"

film sensac.

01.30 „Sierpniowe niebo. 63 dni chwały" dramat

07.15 Panorama

07.35 „Słownik polsko@polski"

08.00 „Z Andrussem po Galicji"

08.30 Pytanie na śniadanie

12.40 Hello Polonia

13.00 Serwis Info

13.10 S. „O mnie się nie martw"

14.55 „Studio w kontakcie"

15.40 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą"

16.00 Serwis Info

16.10 Daję słowo

17.00 Słownik polsko@polski

17.30 S. „Barwy szczęścia"

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Gra słów. Krzyżówka"

18.50 „Teleexpress Extra"

19.15 „Makłowicz w podróży"

19.45 „Panorama"

20.10 Informa-

cje kulturalne

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia

21.10 S. „Kruk"

23.15 Polonia

24. Tygodnik

23.50 „Lasko-wik & Malicki"

07.45 „Był taki dzień"

07.50 „Radio Powstańcze Błyskawica"

07.53 „Wojownicy czasu"

08.25 „Fake czy historia?"

09.00 S. „Wojenne dziewczyny"

09.40 „Tomek na granicach... Rzeczypospolitej"

10.10 „Ostatni Bój" film dok.

11.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej"

11.30 „Polacy na ratunek Żydom"

11.45 „Koło historii"

12.05 „Porzucone kwiaty. Historia rodziny Ulmów" film dok.

13.00 „Ex Libris"

13.20 „Był taki dzień"

13.24 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów"

film sensac.

14.05 „Radio Powstańcze Błyskawica"

14.10 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"

14.20 S. dok. „Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy"

15.10 „Szała polska 194589" film dok.

16.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych"

16.10 „Kuchnia Jagiellonów"

16.35 S. „Korona królów"

17.00 S. dok. „Sensacje XX wieku"

17.50 „Polska i świat z historią w tle"

18.05 „Historia Polski" film dok.

19.00 „Poczet Wielkich Hetmanów"

19.20 „Flesz historii"

19.35 „Polskie 100 lat"

20.00 S. „Wojenne dziewczyny"

20.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"

20.50 S. dok. „Gaz ziemny w Polsce. Początek historii"

21.10 „Profesor Michałowski. Droga do Faras" film dok.

22.10 „Dzień czwarty" dramat

23.25 „Myśliciele"

23.30 S. dok. „Historia w postaciach zapisana"

01.15 „Prasa donosi"

03:25 Święty na każdy dzień

03:30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu

04:00 Informacje dnia

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc

Ojczyzna

05:00 Apel Jasnogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Polski

Punkt Widzenia

06:00 Maria Okońska – kobieta, która miała w sobie ogień

07:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu

08:00 Po stronie prawdy

08:55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie

09:00 Informacje dnia

09:15 Polski

Punkt Widzenia

09:35 Słowo życia

09:40 Dzielną

niewiasta

09:55 Święty na

każdy dzień

10:00 Na zdrowie

10:20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu

10:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość

11:00 Informacje dnia

11:15 Rozmowy niedokończone

12:25 Myśląc Ojczyzna

12:35 Przyroda i ludzie

13:00 Aniół Pański

13:03 Informacje dnia

13:20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy

14:05 Mateczniki Polskości

14:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela"

14:30 Msza święta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile

15:35 Podhalański Ogień

16:00 Po stronie prawdy

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat

17:35 Sól ziemi

18:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu

20:25 Święty na każdy dzień

20:30 Każdy ma-luch to potrafi

20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Głos Polski

22:00 Apel Jasnogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski

Punkt Widzenia

23:00 Głos serca

7.00 Fani czterech kółek

9.00 Łowcy klasyków

10.00 Łowcy staroci

13.00 Fani czterech kółek

16.00 Poszukiwacze opali

17.00 Jak to jest zrobione?

17.30 Łowcy staroci: renowacje

18.00 Fani czterech kółek

19.00 Jak to jest zrobione?

20.00 Fani czterech kółek

21.00 Łowcy staroci

00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.30 Imbir i Cytryna
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Szlakiem Kolberga
8.45 Polonia 24
9.20 Ci cholerni Polacy
9.35 Sensacja XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.15 Superkrowe ABC
11.40 Rozmowy na dwie głowy
11.45 Urodzeni artyści Rodzina Bytomskich
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Duchowym szlakiem
13.25 Do śmiechu!
14.05 Jesteśmy stąd
14.10 Strona po stronie
14.25 „Lubię wracać tam, gdzie byłem” film dok.
15.20 Jesteśmy stąd
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.30 S. anim. „Pamiętnik Florki”
17.45 „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Braciszek” dramat
22.35 Co się dzieje w kulturze?
22.40 Duchowym szlakiem
23.05 S. „Ojciec Mateusz”

23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.20 Unia kulinarna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Upadek” komediodramat
00.30 „Zostać thriller”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”

16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Agent” thriller
23.05 „Sherlock Holmes” thriller
01.35 „Ostatni rozdział” thriller

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Stonkus bezpośrednio”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
12.00 „Kościół Bernardynów w Wilnie. Architektura i restauracja”
13.00 Oto kino!
13.30 Litwin w sercu
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Babcu, naucz mnie.”
17.00 „Notatki przyrodnika”
17.30 „Wieczór z Audriušem Giržadasem”
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność doceniania pokoju”
20.00 Dzień Kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Część mego serca” komedia
23.20 „Człowiek Słoń” dramat
01.30 Dzień Kultury

6.00 „Farma Vytara”
7.00 „Gliny”

8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Tylko my dwoje”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
17.55 „Pomysł na dom z IKEA”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gożalgiris”
19.45 Mistrzostwa Euroligi „Žalgiris”
 „Fenerbahçe”
22.00 TV 3 wiadomości
23.00 „Alita. Battle Angel” film fab.
01.35 „Poza prawem” film fab.

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Gladiatorzy”
21.30 „Prisoner of War” film fab.
23.45 „Wystrzała-wa miss” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Chcę pracować
8.00 S. „Poświęcić wszystko”
12.00 Kod zdrowia

13.00 Nowy dzień
14.00 Godzina TV wolność
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Królowa gry”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.30 Litwa świata

6.00 S. „Prawo i porządek”
8.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Główna wskazówka”
16.00 S. „Walker, rycerz Teksasu”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Gliny”
21.30 „Szefera” komedia
23.20 „Lucy” film fab.

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „McDonald i Dods IV. Zasada trzech”
22.50 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.45 S. „I Bastardi Di Pizzofalcone. Ja, dranie”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.10 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Bliżko Ciebie”
09.00 Serwis Info
09.20 „Okrasa łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.50 „Karpaty królestwo niedźwiedzia” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”

19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za raz wracam”
22.10 S. „Komisarz Alex”
23.10 „Sekielski wieczorową porą”
00.15 „Vabank” komedia

07.05 „Afish kulturny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.40 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Podróże z historią”
09.00 „Którędy po sztuce”
09.25 „Wsteczny bieg” film TVP
10.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
16.00 „Człowiek z Zachodu” western
17.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
23.35 „Zdrajca” film fab.
02.15 „Profesor Zazul” film TVP

07.15 „Panorama”
07.35 „Vito odkrywa Polskę”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 S. „M jak miłość”
14.25 „Polonia 24. Tygodnik”
15.05 Program rozrywkowy
18.00 „Teleexpress”
18.20 Gra słów. Krzyżówka
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama

20.10 Przystanek Ameryka
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „07 zgłoś się”
00.10 Panorama

08.05 „Był taki dzień”
08.09 „Radio Powstańcze Błyskawica”
08.15 „Flesz historii”
08.30 „Spór o historię”
09.00 S. „Wojenne dziewczyny s.II”
09.45 „Tomek na granicach... Rzeczypospolitej”
10.10 „Powstanie zwykłych ludzi” film dok.
11.00 „Był taki dzień”
11.05 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.25 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
11.45 „Pokojówka” film dok.
12.50 „Fake czy historia?”
13.25 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
14.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.20 „Kochana córeczko” film dok.
15.10 „Generał Władysław Sikorski. Tajemnica śmierci” film dok.
16.10 „Kuchnia Jagiellonów”
16.35 S. „Korona królów”
17.00 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
17.20 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.10 „Historia Polski” film dok.
19.10 „Poczet Wielkich Hetmanów”
19.30 S. dok. „Wojownicy czasu”
20.00 S. „Wojenne dziewczyny s.II”
20.45 S. dok. „Odnażyć Zaginione”
21.10 „Wanda.”

Ostatnia z oddziału” film dok.
22.00 S. dok. „Portret Wojenne”
22.25 „Zawróny” dramat
23.45 „Rzecz Polska”
23.55 „Jutro idziemy do kina” film fab.

03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy małuch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Był człowiek posłany
07.35 János Esterházy. Niewymazana historia
08.35 Męczennik za prawdę bł. ks. Antoni Rewera
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Pod opieką Limanowskiej Pani
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Obyś był zimny albo gorący
12.25 Głos Polski
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 10 obrazów z życia Prymasa
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia

16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.40 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
18.00 Powołani
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Mysłąc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Krzyżu Święty, nade wszystko! Historia krzyża św. Jana Pawła II
23.50 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.55 Przerwany posiłek

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Złota gorączka
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Życie codzienne służby granicznej
23.00 Kamera policyjna
24.00 Nagi instynkt przetrwania

7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Wojownicy czasu
8.45 Tygiel
9.10 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
9.30 Prywatne życie zwierząt
9.50 Rosół polski
10.15 Domisie
10.40 S. „Trzy Szalone Zera”
11.10 Do śmiechu!
11.55 S. „Plebania”
12.40 „Lubię wracać tam, gdzie byłem” film dok.
13.40 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 1945
13.55 Imbir i Cytryna
14.20 Daję słowo
15.10 S. „Kocham Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Małe wielkie pytania
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
18.00 Notacje
18.10 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 To jest grane
21.30 The Voice of Poland
22.30 Program rozrywkowy
22.45 The Voice of Poland
22.50 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
00.35 Natalia Kukulska na dobry wieczór
01.25 Info Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Co dalej?”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „100 lat. Program o długowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?!”
9.00, 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. „Planeta dziwna”
12.55 S. dok. „Najbardziej malownicze rejsy rzeczne na świecie”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Piękna i potężna Litwa
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli nie grzyby”
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Balistyczny” thriller
00.15 „Część mego serca” komedia

6.00 Filmy anim.
9.00 „Dzielną piątka. Oko wschodu słońca” film fab.
10.55 „Spider-Man 3” film fab.
13.45 „Agent XXL” komedia
15.50 „Szklanka po łapach” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie LNK. Nowy hit.
21.30 „Pierwsza klasa” komedia
23.40 „Oda do radości” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Piękna i potężna Litwa
6.30 Dzieci tysiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklopedia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Historie ścienne
14.00 Koncert życzeń
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 Mój nauczyciel
16.30 Euromaxx
17.00 Granice historii
18.00 „Z okazji 85. urodzin aktora Juozasa Budraitisa. Zbliżenie”
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Duża ryba” dramat
23.05 Vilnius Mama Jazz 2024
00.05 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróby Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Przyszła moda”
12.00 S. dok. „Dzika Zambia”
13.10 „Na przedmie-

ściach” komedia
15.30 „Zew krwi” film anim.
17.30 „Co i za ile?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Pearl Harbor” dramat

6.00 „Oblodzone lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
8.30 Wojny kujących
9.00 „Mistrzowie LEGO”
10.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
11.25 „Opuszczone budynki”
12.30 „Oblodzone lotnisko na Alasce”
13.30 „Orły lombardu”
14.00 „Walka ekstransensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Nevėžis Paskolų klubas” „Neptūnas”
19.10 Mistrzostwa LKL „Gargždai” „Jonava”
21.30 „Krwawa robota” thriller
23.25 „Prisoner of War” film fab.

6.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
8.00 S. dok. „Wojownicy”
8.30 S. dok. „Udowowienie najnowszych technologii”
9.00 Litwa świata
9.30 Chcę pracować
10.00 Najlepsze
10.30 „Z Wiejskiej do Monako” film dok.
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Liga Talentów Muzycznych
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem

17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Lota”
23.00 Wiadomości
23.30 S. „Poświęcić wszystko”

5.55 „Miasto koralowe”
7.30 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 Autopilot
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Lekcje przetrwania”
12.00 „Dzikie zwierzęta. Broń zwierzęca”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 Mistrzostwa NKL „Olimpas” „Telšiai”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.30 „Wyspa Man. Australia”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Co robimy w ukryciu” komedia
23.10 „Ktoś we mnie” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Einstein”
12.00 „Inna miłość”
13.10 „10 lat młodszy”
13.45 „Jamie Oliver. Gotowanie za mnie”
14.45 „Prawie żonaty”

15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.50 S. „Pan-na Holmes”
21.00 S. „Vera”
22.50 „McDonald i Dodds IV. Zasada trzech”
00.45 „Krzyk Macho” dramat

05.50 „Tarapaty” film familijny
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.50 S. „Ojciec Mateusz”
12.50 „Angelika i sułtan” film przygodowy
14.40 „Widzimy się na scenie”
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 „Rolnik szuka żony”
17.05 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Pan Mama”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Profilerka Jastrzę”
22.25 „Różyczka” dramat
00.35 „Strażnik” film sensac.

07.00 „Niech żyje taniec” film kostiumowy
09.00 Informacje kulturalne
09.30 „Rosa Bonheur, portrecistka

natury” film dok.
10.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
16.00 „Jerzy Zalszupin. Z Warszawy do Brazylii”
16.30 „Tamte lata, tamte dni”
17.05 „Błękitny pokój” film TVP
17.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
23.30 „Wielka ucieczka” film przygodowy – historyczny
02.30 „Koniec ba-biego lata” film TVP

07.15 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 Studio w kontakcie
13.00 S. „Tyłko Kaśka”
14.05 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 S. „Na dobre i na złe”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 Kulturalni PL
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.35 „Daję słowo”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Ranczo”
23.10 S. „Stawka większa niż życie”
00.15 „Natalia Kukulska na dobry wieczór”

08.45 „Był taki dzień”
08.50 „Radio Powstańcze Błyskawica”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.35 „Było,

nie minęło”
09.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.05 S. „Dom”
11.35 „Radio Powstańcze Błyskawica”
11.40 S. dok. „Od-należć Zaginione”
12.05 „Piosenką przez historię”
12.10 „Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy”
13.05 „Polska z bocznej drogi”
13.15 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
14.05 „Piosenką przez historię”
14.10 „Rozkwit bałkańskich miast”
15.00 „Złoto dezerterów” komedia
16.00 „Benedykt Dybowski. Tajemnice Świętego Morza” film dok.
16.40 „Był taki dzień”
16.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
17.10 „Fake czy historia?”
17.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
17.54 „Berło z brązu” film fab.
19.05 S. „Polskie drogi”
20.40 „Zeldowicz. Teoria spalania i detonacji” film dok.
21.20 „Islandia: na granicy zimnej wojny”
22.10 „Myśliciele”
22.15 „Oblicza terroryzmu”
22.55 „Dziewczęta z Nowolipki” dramat
00.25 „Myśliciele”
00.30 „Dzień czwarty” film fab.

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Poczta

Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Więźniarki
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczta Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Nie oplataj mnie śmierci
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”

15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiastę
16.15 Mateczniki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Życie jest piękne
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczta Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 W naszej Rodzinie
20.40 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Amerykańskie motocykle
12.00 Naprawione samochody
14.00 Renowacje
17.00 Klasyczne samochody
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Fani małych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Dziwne spotkania
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945
7.00 Polacy Światu
7.05 Detektyw Literka
7.20 S. anim. „Miś Fantazy – Kostka zagadki”
7.35 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
10.55 Halo halo!
11.00 Sonda
11.25 Raport naukowy
11.50 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebania”
12.45 Jesteśmy stąd
12.50 Górna półka smaku
13.20 Rosół polski
13.45 Ewangelizator Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 Nowe spojrzenie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „Noce i dnie”
17.40 Anna Dymna – spotkajmy się
18.05 Szansa na sukces
18.55 Imbir i Cytryna
19.20 Jeden dzień z życia
19.35 Małe wielkie pytania
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.25 Wileński koncert życzeń
22.55 The Voice of Poland
00.50 Przegląd tygodnia

LRT | **TV**

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Święteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 „Młodszy brat”
12.00 S. dok. „Dwie Ameryki”
12.55 S. dok. „Siedem światów. Jedna planeta.”
13.50 S. „Marple Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historyczni
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Tydzień Rowerowy
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Maria Antonina”
22.00 „Oprzyj się o Pete’a” dramat
00.00 „Zostać” thriller

6.00 Filmy anim.
6.55 „Tom i Jerry” film anim.
7.15 „Mała Wielka Stopa 2: W rodzinie siła” film anim.
9.00 „Richie milioner” komedia
10.50 „Dziadek pod przykrywką” film fab.
12.40 „Bohater ostatniej akcji” film fab.
15.15 „Ojciec panny młodej” komedia

17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 Gwiazdorskie duety
22.10 „W nieskończoność” thriller
00.20 „Ojciec chrzestny” dramat

LRT | **PLUS**

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „100 lat. Program o długowieczności”
6.30 Kalendarz ogrodnika
7.00 Młodszy brat
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 Filmy anim.
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Myśli na święta”
11.30 Memora
12.00 „Uroczystość małżeńska w Kalwarii Żmudzkiej. Transmisja Mszy Świętej na żywo”
13.30 S. „Ronja Córka rozbójnika”
14.15 S. „Bluey”
14.25 S. anim. „Smerfy”
14.40 Wielkie Królestwo Mrówek 2
16.10 „Międzynarodowy Dzień Nauczyciela. Vaidilute” film dok.
16.30 „Kościół Bernardynów w Wilnie. Architektura i restauracja”
17.30 Otwarta kombinacja
18.00 Litewska Liga Piłki Nożnej A. Šiauliai – Panevėžys.
20.30 Panorama
21.00 „Czarna tęcza” spektakl
22.00 Koncert
23.50 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim.

„Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italija”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 S. dok. „Dzika Zambia”
13.10 S. dok. „Dziś wybrzeża”
14.20 „Kulinarne wędrówki Gordona i przyjaciół” komedia
16.30 „Gazas dugnas”
17.30 Farma Vytara
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Talenty Litwy
22.00 „Haker” film fab.
00.45 „Paragraf 44” dramat

6.00 „Oblodzone lotnisko na Alasce”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Minuta do północy”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „The Grand Tour”
11.20 „Opuszczone budowle”
12.25 S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”
13.20 „Orły lombardu”
14.00 „Walka eks-trasensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Žalgiris” „Juventus”
19.10 „Ocean’s 13” thriller
21.25 „Karpaty: Miłość i zdrada” film fab.
23.55 S. „The Grand Tour”

lrytas.tv

6.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
8.00 Podcast wojskowy
9.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
10.00 Wszystko jest mierzone

10.30 Smaczne życie
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Moja miłości, moja zabójco”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.30 Pół godziny z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Poświęcić wszystko”

5.55 „Dzkie zwierzęta. Broń zwierzęca”
7.05 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egas dugnas”
11.00 S. dok. „Zmysły zwierząt”
12.00 S. dok. „Wielkie Afrykańskie Parki Narodowe”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 Otwarte inteligentne mecze MLKL
16.00 „Magazynowe wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Jeden”
19.30 „Wizja”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 Formula 1
00.30 „Eragon” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń

Molphara"
10.00 S. „Einstein”
12.00 „Inna miłość”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.50 S. „Pan-na Holmes”
21.00 S. „Zbrodnia w Barcelonie. Skradzione dzieci”
22.50 „Chciałbym tu być” komedia
00.55 S. „Vera”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.40 S. „Kariera Nikodema Dyzy”
10.50 S. „Pan Mama”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
14.05 „Kultowe wyspy Oceanu Indyjskiego” film dok.
15.05 „Vabank” komedia
17.05 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.45 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Drelich”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Listy do Julii” komedia
01.25 „Różyczka” dramat

06.50 Koncert
07.55 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 S. anim. „Proszę słonia”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.10 „Niepojęte Święty Augustyn z Hippony”
10.25 Wydarzenie aktualne
10.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
16.05 „Ostatnia walka Apacza” western
17.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
23.35 „Bestie wokół nas” film anim.
23.40 „Wizyta” film anim.
00.00 „Gala wręczenia Nagrody Literackiej NIKE – 2025”

07.15 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.10 „Słowo daję!”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.15 Piłka nożna Betclit 1.liga
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.30 „Szansa na sukces. Opole 2026”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Z gwiazdą przez świat”
23.15 „Polowanie na cmy” dramat
01.35 S. „M jak miłość”

08.30 „Był taki dzień”
08.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Liturgia grekokatolicka z Archikatedry w Przemyślu”
09.55 „Piosenką przez historię”
10.05 S. „Dom”
11.30 S. dok. „Wojownicy czasu”
12.00 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
12.30 „Lodowe królestwo pantery śnieżnej” film dok.
13.20 „Myśliciele”
13.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
14.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.25 „Nieposkromione Wielkie Jeziora”
15.00 „Dzieje Mistrza Twardowskiego” film fab.
17.15 „Tajemnica celtyckiego grobowca” film dok.
18.05 „Szerokie tory”
18.30 „Profesor Michałowski. Droga do Faras” film dok.
19.25 „Był taki dzień”
19.30 S. „Polskie drogi”
20.45 „Nie mogłem inaczej. Kapłan i żołnierz ps. Ski” film dok.
21.40 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
22.35 „Koło historii”
23.10 „Był taki dzień”
23.15 „Złoto dezerterów” komedia
00.10 „Żywot sarmacki”

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Żywa nieć tradycji
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia

01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 W naszej Rodzinie
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Wyjście
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Podobni do ewangelicznego siewcy
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Orędowniczka w codzienności
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Msza święta w Roku Jubileuszowym
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.40 Rzeźbiarz Wielkiego Króla
14.00 Gość Oczekiwany
14.30 Powołanie w powołaniu
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Credo: Wiera Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Wojny bagażowe
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Restauratorzy
21.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Stocznice

6.30 Rozmowy w Mackiewiczówce
6.50 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.30 Rodzina (nie od) święta
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Podróże Małej i Dużej
8.45 Przegląd tygodnia
9.15 Nowe spojrzenie
9.35 Sensacja XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 „Kasztania-ki” film anim.
11.25 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
12.00 Pielgrzymi Nadziei
12.10 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
13.00 Info Wilno
13.05 One. Kobiety kultury
13.30 The Voice of Poland
15.35 Nauka jest wszędzie
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.40 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u reaktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 Rola życia – Sylwia Nowiczewska
22.15 Reporta-

że TVP Wilno
22.40 One. Kobiety kultury
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 Info Wilno
23.45 Studio Wilno
00.05 Sensacje XX wieku

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Historia jednego serca” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 „M. Syn stulecia” dramat
23.35 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.30 Wiadomości rowerowe

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”

11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Jack Ryan: Teoria chaosu” thriller
00.40 S. „Alarm: Jednostka osób zaginionych”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 Menora
8.30 „7 dni w Kownie”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Gen ciekawości”
12.00 Legendy
13.00 Koncert życzeń
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Babciu, naucz mnie”
17.00 Notatki przyrodnika
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.20 „Netanjahu, Ameryka i droga do wojny w Strefie Gazy” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Poeta” dramat
23.20 Wizjonerzy
23.30 Gen ciekawości

6.00 „Świat zwierząt”

6.30 „Gra galvOK”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Całkiem sami”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. dok. „Historie, które zmieniły Litwę”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
22.30 „Dual” komedia
00.25 S. „Kraina zaginionych”

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Ale numer!”
8.00 „Wojny kupujących”
8.30 S. „Agenci sprawiedliwości”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Opuszczone budynki”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Kod Da Vinci” thriller
00.00 „Karpaty. Miłość i zdrada” film fab.

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Litwa świata
6.00 Wszystko jest mierzone
6.30 24/7
7.30 S. „Cena imperium”

8.30 S. „Poświęcić wszystko”
9.30 S. „Królowa gry”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 S. „Detektyw prowincjonalny”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Życie w biznesie
17.30 Po raz pierwszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Lota”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 S. „Detektyw prowincjonalny”

6.30 S. „Prawo i porządek”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 Autopilot
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Formuła 1”
10.00 „Pod pokładem. Sardynia”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 „Dron”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Ostatni sprawiedliwy”
16.00 S. „Strażnik Teksasu”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „16 prezcnic” dramat
23.00 „Śmierć nadejdzie dziś” komedia

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmiertelne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Kassandra”
23.00 „Straż Pożarna Chicago”
23.55 S. „Zbrodnia w Barcelonie. Skradzione dzieci”
01.45 „Złoty Chłopiec”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.10 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 Serwis Info
09.20 S. „Za raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Królestwo mrówek” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”

18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za raz wracam”
22.05 „Prawnik z Lincoln” film fab.
00.15 „Miłość ma dwie twarze” komedia

07.05 Afisz kulturalny ekstra
07.15 „Tamte lata, tamte dni”
07.55 „Podróże z historią”
08.35 S. „Parada oszustów”
09.45 „Piękny był pogrzeb, ludzie płakali” dramat
10.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
16.15 „Wstęp Wolny”
16.40 S. „Parada oszustów”
17.50 „XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina”
23.35 „W drogę!” film fab.
01.20 „Amelia” komedia

07.15 „Panorama”
07.35 „Miejsce w sercu, miejsce na ziemi”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 „Przystanek Ameryka”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Osiecka”
14.00 Rodzinka.pl
15.00 „Kulturalni PL”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Kiedyś to było...
16.40 „Wynalazki na medal”
17.00 „Pan Mama”

17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.10 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
20.25 Pytanie dnia
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
23.10 Koncert
00.10 „Panorama”

08.10 „Był taki dzień”
08.14 „Fake czy historia?”
08.45 „Ex Libris”
09.05 S. „Wojenne dziewczyny”
09.50 „Tomek na granicach... Rzeczypospolitej”
10.15 „Pamięć Powstania” film dok.
11.15 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 „Rozkwit bałkańskich miast”
12.30 „Anglik w Opolu” film dok.
12.50 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
13.15 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów” film sensac.
14.00 „Kuchnia Jagiellonów”
14.25 „Był taki dzień”
14.30 „Islandia: na granicy zimnej wojny”
15.20 „Rzecz Polska”
15.30 „Nieposkromione Wielkie Jeziora”
16.20 „Światło i szkło”
16.35 S. „Korona królów”
17.05 „Sensacje XX wieku”
17.50 „Koło historii”
18.15 „Kilof zamiast karabinu” film dok.
19.00 „Polska i świat z historią w tle”
19.20 „Ex Libris”

19.40 „Flesz historii”
19.55 S. „Wojenne dziewczyny”
20.40 „Niemy Niemen” film dok.
21.10 „Jani-ne” film dok.
22.15 „Szerokie tory”
22.40 „Oblicza terroryzmu”
23.25 „Świadkowie czasu”
23.45 „Wanda. Ostatnia z oddziału” film dok.

00.00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Credo: Wiera Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktaria polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Kielce 1946 zbrodnia z rosyjskiego scenariusza
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Moja katolicka rodzina
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia

11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Więzy krwi
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przeszedł czyściec na ziemi – historia księdza biskupa Czesława Kaczmarska
16.30 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktaria polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Ciepłota ufnosć

7.00 Fani cze-rech kółek
9.00 Jak to działa?
10.30 Łowcy staroci
12.00 Fani cze-rech kółek
17.00 Nagi instynkt przetrwania
17.30 Jak to jest zrobione
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani cze-rech kółek
21.00 Nagi instynkt przetrwania
23.00 Zabójcze łowienie

Jak długo pies może zostać sam w domu?

Specjaliści nie podają jednej liczby godzin, jednak większość zgadza się, że pies nie powinien pozostawać sam dłużej niż 4-6 godzin. Po tym czasie większość czworonogów musi się załatwić, a dłuższa samotność może prowadzić do narastania stresu. Jeśli codzienność wymaga dłuższej nieobecności, warto rozważyć pomoc sąsiada, opiekuna lub skorzystanie z usług psiego przedszkola. Nie każdy pies, który źle znosi samotność, cierpi z tego samego powodu. Ekspertcy wyróżniają dwa główne problemy: lęk separacyjny oraz tzw. kontrolę. Psy z lękiem separacyjnym rzeczywiście boją się rozłąki z opiekunem.

Fot. Freepik.com

Najwyższy na świecie most drogowy w Chinach

W chińskiej prowincji Kuejczou otwarto najwyższy na świecie most drogowy. Konstrukcja wznosi się na wysokości 625 m nad kanionem Huajiang. Otwarcie towarzyszyło huczne świętowanie. Most wznoszący się na wysokości 625 metrów nad lustrem wody — to niemal dwa razy więcej niż mierzy Wieża Eiffla — stał się najwyższą tego typu konstrukcją na świecie. Jego całkowita długość wynosi 2 890 m, a główne przęsło rozciąga się na 1 420 m. Most jest najwyższym na świecie pod względem wysokości nad powierzchnią terenu, a także jednym z największych wiszących w terenie górzystym. Budowa mostu rozpoczęła się w 2022 r. i od początku była ogromnym wyzwaniem inżynieryjnym. Przy inwestycji wykorzystano najnowocześniejsze technologie, w tym inteligentny system podnoszenia lin nośnych. Takie rozwiązanie wykorzystuje czujniki, oprogramowanie oraz zdalne sterowanie, aby zapewnić m.in. kontrolę napięcia i siły naciągu.

Słynni „Flintstonowie” obchodzą 65. urodziny

30 września 1960 r. amerykańska stacja ABC wyemitowała pierwszy odcinek animowanego serialu opowiadającego o codziennych przygodach dwóch rodzin jaskiniowców — Flintstonów i Rubble'ów — w świecie stylizowanym na epokę kamienia łupanego. Był to moment przełomowy: żaden serial animowany nie pojawiał się dotąd w telewizyjnym prime time. Słynny okrzyk Freda Flintstone'a „Jaba daba duuu!” rozpoznaje dziś niemal każdy. „Flintstonowie” stali się nie tylko rozrywką dla dzieci, ale też innowacyjnym eksperymentem telewizyjnym, komentującym współczesne tematy w zabawnej, animowanej formie.

Fot. mat.pras.

Fotomigawka

Ruiny starożytnego miasta Myra (dziś Demre), gdzie niegdyś żył i działał św. Mikołaj — biskup, który stał się inspiracją dla postaci Świętego Mikołaja **Fot. B.Ł.**